

The **mCham**

ISSUE 97 / November 2019

WWW.AMCHAM.COM.AL

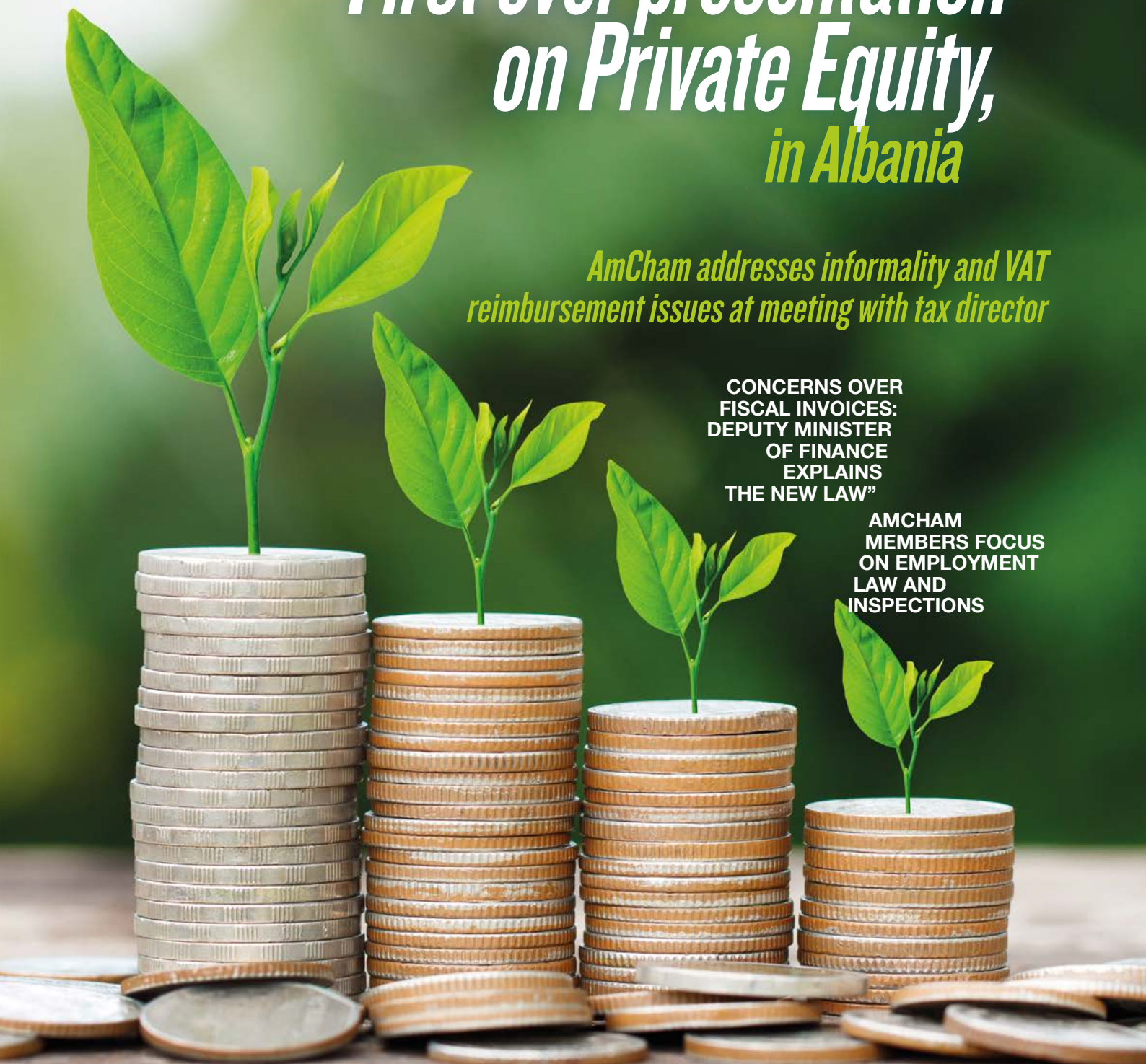
THE **OFFICIAL MAGAZINE** OF THE AMERICAN CHAMBER OF COMMERCE IN ALBANIA

First ever presentation on Private Equity, in Albania

*AmCham addresses informality and VAT
reimbursement issues at meeting with tax director*

**CONCERNS OVER
FISCAL INVOICES:
DEPUTY MINISTER
OF FINANCE
EXPLAINS
THE NEW LAW"**

**AMCHAM
MEMBERS FOCUS
ON EMPLOYMENT
LAW AND
INSPECTIONS**

AMCHAM BOARD

PRESIDENT
Enio JAÇO
CBS Creative Business Solutions

VICE-PRESIDENT
Radmilo VLACIC
Philip Morris Albania

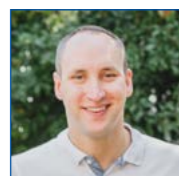

SECRETARY
Reshard KËLLIÇI
The Harry T. Fultz Institute

TREASURER
Jueta ISAJ
DDB Albania

BOARD MEMBERS

Jeffrey BARRETT
Link Across

Eni XHEKO SERBO
Xheko Imperial Hotel

Dael DERVISHI
Optima Legal & Financial

Për më shumë informacion në lidhje me aktivitetet tona dhe lajmet me të fundit na ndiqni në:
www.amcham.com.al

The AmCham Advantage

PUBLISHER:
American Chamber of
Commerce in Albania

EDITOR IN CHIEF:
Brikena Kamenica

DESIGN & LAYOUT:
Eduard Bujari

PRINTED BY:
Gent Grafik

The content of this publication cannot be reproduced in full or part without the prior written permission of the publisher.

© COPYRIGHT
NOVEMBER, 2019

Rruga "Ibrahim Rrugova",
Sky Tower, Suita 11-3
Tirana, Albania

PHONE:
+355 4 225 9779

E-MAIL:
info@amcham.com.al

WEB:
www.amcham.com.al

6

Private Equity /
Banka Botërore
dhe Dhoma
Amerikane i
shpjegojnë
profesionistëve
të tregut
financiar si të
përfitojnë nga
tregu privat i
kapitaleve

Private Equity /
World Bank,
AmCham
workshop helps
financial market
professionals
learn how to
benefit from
private equity
market

16

**AmCham members focus on
Employment Law and inspections.
Ligji i Punësimit dhe Inspektimet,
marrin vëmendjen e anëtarëve të AmCham**

36

**CBS LAUNCHES 5
DIGITAL PLATFORMS
ON 5th ANNIVERSARY
ESTABLISHMENT**

**CBS PËRURON
5 PLATFORMAT
DIGJITALE NË 5
VJETORIN E KRIJIMIT**

24

THE DIGITAL BUSINESS COMMITTEE
starts work on improving Albanians legislations
landscape and guiding AmCham members
create their digital agenda
KOMITETI I BIZNESIT DIGJITAL fillon punën
për të përmirësuar legjislacionin shqipëtar dhe
t'i drejtojë anëtarët e AmCham në krijimin e
'axhendës së tyre digjitaledigjitalizimit të industrive

10

**CONCERNS
OVER FISCAL
INVOICES:**
DEPUTY MINISTER
OF FINANCE EXPLAINS
THE NEW LAW TO
AMCHAM MEMBERS

**SHQETËSIMET MBI
FATURËN
ELEKTRONIKE,
ZËVENDËSMINISTRI I
FINANCËVE DHE
EKONOMISË
SHPJEGON LIGJIN E
RI PËR ANËTARËT E
AMCHAM**

34

Back to Work
event brings together
AmCham members
'Back to Work'
mbledh së bashku
anëtarët e AmCham

20

**AmCham addresses
informality and VAT
reimbursement issues at
meeting with tax director**

Dhoma Amerikane flet me
Drejtoreshen e Tatimeve për
çështjet e informalitetit dhe
rimbursimit të TVSH-së

26

**Long-term solutions
for development in
agribusiness, tourism
and banking**

Zgjidhje Afatgjata
për Zhvillimin e
Agrobiznesit, Turizmit
dhe Sistemin Bankar

30

Tirana Tech Open
AmCham is presented
with project to promote
digital development

Tirana Tech Open
Dhoma prezantohet me
punën për promovimin
e zhvillimeve digjitale

42

**ETHICS
IN BUSINESS**
A marathon
debate

**ETIKA NË
BIZNES**
një debat
maratonë

32

AmChams in Europe discuss best practices at Belgrade meeting
Dhomat Amerikane në Evropë flasin për praktikat më të mira në Beograd

AMCHAM WASHINGTON AND AMCHAM ALBANIA
AMCHAM UASHINGTON DHE AMCHAM ALBANIA

MEMBER NEWS
LAJME ANËTARËSH

26

**AmCham Board and Digital Business Committee hold working
breakfast with AmCham Washington representative**
Bordi dhe Komiteti i Biznesit Digjital, Mëngjes Pune me
përfaqësuesin e Dhomës Amerikane në Uashingtonit

28

AMCHAM WASHINGTON AND AMCHAM ALBANIA
AMCHAM UASHINGTON DHE AMCHAM ALBANIA

40

PATRON MEMBERS

INTESA SANPAOLO BANK
Albania

Tendence 3A

First ever presentation on Private Equity, in Albania

World Bank, AmCham workshop helps Financial market professionals learn how to benefit from the private equity market

The American Chamber of Commerce in Albania, in cooperation with the World Bank, organized a workshop for finance professionals, "The Role of Private Equity in Investing for Businesses in the Western Balkans, and How Small and Medium Enterprises Can Benefit From These New Ways of Financing".

Businesses in Albania and in the Western Balkans region continue to rely on traditional forms of financing and alternative sources of capital do not exist, and the private capital market is at an early stage of development not only in Albania but also in the region.

This low penetration happens at a time when 95 percent of businesses in Albania are Small and Medium Enterprises (SMEs), making them the backbone of the Albanian economy. SMEs also represent 83 percent of employment and 75 percent of the GDP, but they

receive only 28 percent of credit funding. As a result, the workshop aimed to provide proper advice to all business category this on how to best capitalize on this emerging private equity market. It included modules explaining the functioning of the market and its stakeholders as well as how to develop and execute an investor-entrepreneur agreement that benefits both parties.

If entrepreneurs invest their money in the capital market, they can have a higher rate of return and can become shareholders of different companies. They might also get involved in lending to other businesses or even the government.

Businesses in need of liquidity, on the other hand, can turn to this private equity market and save

"The Role of Private Equity in Investing for Businesses in the Western Balkans, and How Small and Medium Enterprises Can Benefit From These New Ways of Financing".

money by avoiding high interest rates on loans or having to put up collateral.

These types of agreements and all the other information on how to establish this new and emerging capital market have been the focus of a presentation led by an international expert on private equity investment, Gavin Ryan, who also serves as a special adviser to the World Bank and EBRD.

Workshop participants included actors that are already involved in this new market -- leaders of established brands like Elvin Guri, CEO of the Empower Capital Fund and Enio Jaço, CBS Executive Director and President of

AmCham Albania as well as international capital market experts such as Michael Gold, Director

Për herë të parë Kapitale Private në Shqipëri

Banka Botërore dhe Dhoma Amerikane i shpjegojnë profesionistëve të tregut financiar si të përfitojnë nga tregu privat i kapitaleve

Dhoma Amerikane në bashkëpunim me Bankën Botërore i kanë ofruar audiencës së profesionistëve të fushës së financave workshopin me temën "Roli që kapitalet private kanë në investimet për bizneset në Ballkanin Perëndimor, si dhe mënyrat se si Ndërmarrjet e Vogla e të Mesme mund të përfitojnë nga këto forma të reja financimi".

Bizneset në Shqipëri por dhe në Rajonin Perëndimor, vazhdojnë të mbështeten në forma tradicionale të financimit duke aksesuar fonde nëpërmjet sistemit bankar, linjave të kredive dhe huave të tjera financiare. Burimet alternative të kapitalit nuk ekzistojnë dhe tregu privat i kapitalit është në një fazë të hershme zhvillimi jo vetëm në Shqipëri por edhe në rajon.

Kjo ndodh në një kohë kur 95% e bizneseve në Shqipëri janë sipërmarrje të Vogla dhe të Mesme dhe shtylla e ekonomisë shqiptare. Ata

përfaqësojnë 83% të punësimit, 75% të Prodhimit të Brendshëm Bruto por përfitojnë vetëm 28% të financimit.

Për t'i dhënë këshillën e duhur kësaj kategorie biznesi se si të përfitojë nga kapitalet në këtë treg privat në zhvillim, seminari ka përfshirë module që shpjegojnë funksionimin e këtij tregu dhe aktorët e tij, mënyrën se si hartohet dhe realizohet marrëveshja mes investitorit dhe sipërmarrësit dhe përfitimet e të dy palëve.

Nëse sipërmarrësit investojnë paratë e tyre në tregun e kapitalit, ata mund të kenë një normë më të lartë fitimi dhe mund të bëhen akcionerë të kompanive të ndryshme, ashtu sikurse mund të përfshihen në dhënie huamarrjeje ndaj bizneseve apo edhe qeverisë.

Roli që kapitalet private kanë në investimet për bizneset në Ballkanin Perëndimor, si dhe mënyrat se si Ndërmarrjet e Vogla e të Mesme mund të përfitojnë nga këto forma të reja financimi".

Nga ana tjetër bizneset që kanë nevojë për likuiditete, mund ti drejtohen këtij tregu privat kapitalesh duke lehtësuar buxhetet e tyre nga interesat e larta të kredive apo kolateralit e nevojshme.

Kjo marrëveshje dhe gjithë informacioni që i jep jetë një tregu të ri dhe në zhvillim të kapitaleve, ka qënë në fokus të seminarit të drejtuar nga eksperti ndërkombëtarë në fushën e investimeve me kapital privat z.Gavin Ryan, dhe njëkohësisht këshilltar special i Bankës Botërore dhe BERZH.

Pjesë e Workshop-it janë bërë dhe aktorët të këtij tregu dhe emra të njohur të biznesit si Elvin Guri CEO tek Empower Capital Fund, Enio Jaco Drejtor Ekzekutiv i CBS -së dhe Presidenti AmCham

General at Crimson Capital and Elga Ballta from the European Bank for Reconstruction and Development (EBRD).

Under the topic "Ready to Secure Equity Financing," a panel helped to develop a discussion between keynote speakers and workshop participants. The donation period is running out and new or existing businesses need to have the right knowledge to navigate the capital market and find not just funding sources but business partners and their innovative ideas.

The role of advisers in the field of finance is taking on particular importance, Mr. Jaço noted, also explaining the role AmCham is taking with various partners in improving Albania's investment framework and environment, which is important for businesses and private equity investments.

For example, AmCham recently launched an initiative aimed at improving investment models in Albania. Mr. Jaço said that one of the key elements of the initiative is to increase competitiveness, which is strongly linked to access to capital.

"What the economy needs is new financing options that enable private capital. If we compare Albania with other countries in the region, we see that we are behind in finding new ways of financing.

And one of the best alternatives is private equity financing," Mr. Jaço said. "In this gap of access to funds there is a tremendous opportunity for all Albanian professionals to see and consider the private equity market as a real opportunity for the market and the economy." Explaining some of the features of the private equity market, Mr. Guri talked about the needed preparations for SMEs in Albania to take on the responsibilities brought by this type of financing -- which more than anything else requires building trust and partnerships.

"Private equity has many bene-

"What the economy needs is new financing options that enable private capital. If we compare Albania with other countries in the region, we see that we are behind in finding new ways of financing. And one of the best alternatives is private equity financing," Mr. Jaço said.

fits as it enables growth, but it comes at a cost. It limits independence. SMEs need to understand that a relationship of trust is not created in one day. Trust must be earned. Just signing the agreement is not enough for a successful partnership, and it is a process that requires transparency," Mr. Guri said.

The one-day seminar promoted interactivity among the participants who expressed interest in further training in this area. The World Bank and AmCham agreed to explore other more advanced initiatives in the future aimed at professional training of Albanian experts on how to attract private capital.

Albania, ekspertë ndërkombëtarë të tregut të kapitaleve si Michael Gold Drejtor i Përgjithshëm tek Crimson Capital dhe Elga Ballta nga Banka Europiane për Rindërtim dhe Zhvillim.

"Gati për sigurimin e financimeve me kapital"- kjo temë e panelit ka ndihmuar në zhvillimin e një diskutimi mes të ftuarve kryesorë dhe pjesëmarrësve në workshop. Koha e donacioneve po mbaron dhe bizneset e reja apo ato ekzistuese duhet të pajisen me njohuri për të naviguar në tregun e kapitaleve dhe për të gjetur jo thjesht financues por partnerë në biznesin dhe ideve e tyre novatore. Roli i këshilltarëve në ne fushen e financimit po merr një rëndësi të veçantë, dhe për këtë ka folur z. Jaco, President i AmCham Albania, duke shpjeguar rolin që po ndërmerr AmCham në përmirësimin e punës midis partnerëve të ndryshëm që përmirësojnë kornizën e investimeve dhe mjedisin, që është e rëndësishme për bizneset dhe investimet e kapitalit privat. Dhoma Amerikane ka nisur së fundmi një nismë, e cila

synon përmirësimin e modelit të investimeve në Shqipëri. Z.Jaço tha se një nga elementët kryesorë të kësaj nisme është rritja e konkurrenshmërisë, e cila lidhet fort me aksesin në kapitale.

"Ajo që i duhet ekonomisë janë alternativat e reja të financimit që mundësojnë kapitale private. Nëse krahasojmë Shqipërinë me vende të tjera të rajonit, shohim se jemi hapa prapa, në gjetjen e mënyrave të reja të financimit. Dhe një nga alternativat më të mira janë financimet me kapital privat! Në gjithë hendekun e aksesit të këtyre financimeve ka një oportunitet të jashtëzakonshëm për gjithë profesionistët shqiptarë, që ta shohin dhe konsiderojnë tregun e kapitaleve private si një mundësi reale për tregun dhe ekonominë" u shpreh z.Jaço. Duke folur për veçoritë që ka tregu privat i kapitaleve, z. Elvin Guri ka folur mbi përgatitjen që duhet të kenë

"Në gjithë hendekun e aksesit të këtyre financimeve ka një oportunitet të jashtëzakonshëm për gjithë profesionistët shqiptarë, që ta shohin dhe konsiderojnë tregun e kapitaleve private si një mundësi reale për tregun dhe ekonominë" u shpreh z.Jaço.

SME -të në Shqipëri për të marrë përsipër përgjegjësitë që sjell kjo formë e financimit që mbi gjithçka kërkon të ndërtohet besimi dhe partneriteti.

"Kapitali privat ka shumë të mira pasi mundëson rritjen, por vjen me kosto. Ai limiton pavarësinë. NMVM-të duhet të kuptojnë se marrëdhënia e besimit nuk vjen brenda ditës. Besimi duhet fituar. Vetëm nënshkrimi i marrëveshjes nuk mjafton për ortakëri të sukseshme dhe është një proces që kërkon transparencë," tha z. Guri. Seminari 1-ditor nxiti interaktivitet mes të pranishmëve, të cilët shprehën interesin për trajnime të tjera në këtë fushë. Banka Botërore dhe AmCham dakortësuan të eksplorojnë inisiativa të tjera më të avancuara në të ardhmen për trajnimin profesional të ekspertëve shqiptarë me thithjen e kapitaleve private.

Concerns over Fiscal invoices:

DEPUTY MINISTER OF FINANCE EXPLAINS THE NEW LAW TO AMCHAM MEMBERS

The American Chamber of Commerce in Albania has organized a roundtable discussion with Deputy Minister of Finance Elton Haxhi and representatives of the General Directorate of Taxes to discuss the proposed new law on electronic invoices and fiscalization.

There has been a lot of interest among members in obtaining detailed information and that was reflected in the large number of questions about implementation deadlines, costs and other technical details.

AmCham Executive Director Ilir Trimi noted that the chamber has followed the public discussion process with interest and has been an active part in those discussions. AmCham has argued that electronic invoices have become mandatory in European

countries for business relationships with governments (B2G), and then, countries have chosen to voluntarily apply electronic invoicing for business-to-business (B2B) dealings and, as a last step, invoicing for cash payments (B2C).

"We think this is the best way to implement it in Albania as well, and it could serve as a pilot program," Mr. Trimi said.

Alketa Uruçi, the head of AmCham's Tax and Customs Committee, said she had a positive opinion of any legislative initiative aimed at reducing informality in the economy and improving revenue collection, but she listed some concerns AmCham members have had regarding the new law.

It is unclear what the implementation costs will be, and it is not possi-

ble to calculate the costs businesses will have to meet the requirements of the system mandated by the new law. Currently, there are fiscal devices in use and it is not clear whether or not they can still be used under the new system. On this issue, Deputy Minister Haxhi explained that small businesses will get free software that will enable registration and will not have to bear any additional costs. The discussion has been very strong on whether electronic invoices can be implemented as of Jan. 1, 2020 for B2C but Mr Haxhi clarified that it is mandatory to start implementation from that category due to the level of fiscalization in the country. Cash payments were also discussed at the meeting. Committee Chairwoman Uruçi raised the issue of lack of adequate banking

Shqetësimet mbi faturën elektronike,

ZËVENDËSMINISTRI I FINANCAVE DHE EKONOMISË SHPJEGON LIGJIN E RI PËR ANËTARËT E AMCHAM

et e biznesit me qeveritë B2G dhe më pas vendet kanë zgjedhur të aplikojnë në mënyrë vullnetare faturat elektronike për marrëdhëniet (B2B), dhe si hap i fundit, faturat me para në dorë (B2C). "Mendojmë se kjo është mënyra më e mirë për t'u implementuar edhe në Shqipëri dhe duhet marrë në konsideratë si një projekt pilot" - tha z. Trimi.

Znj. Alketa Uruçi, Kryetare e Komitetit të Taksave dhe Doganave, duke vlerësuar pozitive çdo iniciativë ligjore që synon uljen e informalitetit në ekonomi dhe përmirësimin e mbledhjes së të ardhurave, ka listuar disa shqetësime që anëtarët e AmCham-it kanë patur në lidhje me ligjin e ri. Kostot e implementimit është një moment i paqartë në ligj dhe nuk është e mundur të përllogariten kostot që do të ketë biznesi për të përballuar kërkesat e këtij sistemi. Aktualisht, janë në përdorim pajisje fiskale, për të cilat nuk është e qartë nëse janë apo jo të vlefshme për sistemin e ri. Në lidhje me këtë çështje, z. Haxhi sqaroi se biznesi i vogël do të

përfitojë falas softuerin që do të mundësojë regjistrimin dhe nuk do t'ju duhet të marrin përsipër asnjë kosto. Diskutimi ka qenë shumë i fortë nëse mundet që faturat elektronike të jenë të implementueshme që nga 1 janari për B2C-të, por z. Haxhi ka sqaruar se është e detyrueshme të fillojë zbatimin nga kjo kategori për shkak të nivelit të fiskalizimit. Pagesat me para në dorë ka qenë një tjetër çështje e diskutuar në takim. Kryetarja Uruçi ka ngritur problemin e mungesës së bankave, madje dhe shërbimet me internet në rreth 8 për qind të Republikës, çka praktikisht, e bën të pamundur aplikimin e këtyre neneve.

"Fushata për fiskalizimin tenton të rrisë masën e tatueshme, por nuk ka qëllim të rrisë të ardhurat pasi ne kemi forma të tjera të kontrollit të riskut për të realizuar të ardhura" - u shpreh znj. Delina Ibrahimaj gjatë takimit. Sipas znj. Ibrahimaj, Drejtoria e Tatimeve mbledh mbi 70 për qind të të ardhurave nga biznesi i madh dhe është kjo kategori që do të jetë më shumë në fashën e monitorimit.

and internet services in about 8 percent of the country, making implementation of the law practically impossible in those areas.

"The fiscalization campaign tends to increase the taxable amount, but its aim is not to increase revenue as we have other forms of risk control to generate revenue," said General Director of Taxes Delina Ibrahimaj, who was also present at the meeting. According to Ms. Ibrahimaj, the institution she leads collects more than 70 percent of the revenue from large businesses, and that particular category will be more exposed to monitoring.

AMCHAM MEMBERS' CONCERNS ABOUT THE FISCALIZATION DRAFT LAW

TIME AND MANNER OF IMPLEMENTATION

AmCham has insisted on following the practice applied in European countries where electronic invoices were first made mandatory for dealings between businesses and governments (B2G). After that, some countries have chosen to voluntarily apply electronic invoices for dealings among businesses (B2B) and, as a last step, these were applied to cash invoices (B2C). Starting with the implementation of other systems, such as the submission of financial statements to the National Business Center (NBC), where problems were noted at the beginning of implementation, AmCham suggested that implementation be phased, starting with public procurement, continuing with large businesses and later moving to medium and small enterprises.

IMPLEMENTATION COSTS

Members' concerns discussed at the meeting with Deputy Finance Minister Haxhi included costs that businesses will incur in order to meet the new system's requirements. There are currently fiscal devices in use for which it is not clear whether or not they will meet the requirements of use for the new system. All current fiscal device models are certified by the tax administration, so AmCham believes that, even at the current stage, it is possible to provide information on models that can continue to be used with the new system as well as the costs associated with upgrading them to meet the new system's requirements.

The draft law envisions adding a number of new pieces of information and statements. All these elements are expected to complicate doing business in Albania. Businesses will need to add procedures that had not been essential to their operations and, above all, there is no clear added value to the increase of disclosures in the fiscal process.

REGULATING CASH PAYMENTS

AmCham experts have noted that some of the articles of law are inapplicable due to current circumstances. There are a considerable number of administrative units that do not have a single bank branch located in their territory, which makes it practically impossible to apply the new regulations. The law also does not take into account payments made by businesses in cash, which are an important part of business operations. Moreover, the restrictions imposed would create additional costs for businesses (costs in physical time, waiting time, shipping costs, increased banking costs, increased risk, fictitious deposit operations and at the same time completely unnecessary withdrawals, etc.)

MINISTER OF FINANCE'S INSTRUCTIONS

AmCham also notes that many procedures and exemptions have been left to the special instructions of the Minister of Finance. We think that without these guidelines it is impossible to understand how some of the articles of the law will be implemented in practice. We therefore suggest that

the draft guidelines be presented simultaneously for public consultation.

DOCUMENTING CASH PAYMENTS THROUGH ISSUED INVOICES

Almost all utility companies (suppliers of electricity, water, telecommunications, internet, etc.) issue monthly invoices. Despite the fact that companies have the intermediary financial institutions on offer, a significant portion of consumers still pay these bills in cash at points of sale. This brings to attention the fact that in many cases there are points of sale that do not have the status of financial intermediary but are in the role of intermediary for VAT purposes. It is unclear what will be the document that will confirm the cash receipt for invoices that have been issued and made available to buyers via email (i.e. how the transaction will be regulated when a cash receipt is issued at the point of sale as "tax receipt from sales invoice.") This has also been seen in the context of regulating payments and limiting the amount of cash in the register.

FISCAL EQUIPMENT AND A SOFTWARE SOLUTION FOR IMPLEMENTING FISCALIZATION PROCEDURES

Many taxpayers currently use software to record and account for any financial transactions the company performs (including sales and purchase invoices). Electronic billing equipment or a certified software solution enabling the issuance of an electronic invoice under the provisions of Article 18 will need to be

SHQETËSIMET E ANËTARËVE TË AMCHAM PËR PROJEKTLIGJIN E FISKALIZIMIT

KOHA DHE MËNYRA E IMPLEMENTIMIT

Dhoma Amerikane, ka këmbëngulur në eksperiencën e vendeve evropiane ku fatura elektronike është bërë e detyrueshme fillimisht për marrëdhëniet e biznesit me qeveritë (B2G), më pas vendet kanë zgjedhur të aplikojnë në mënyrë vullnetare faturat elektronike në marrëdhëniet mes biznesit (B2B), dhe si hap i fundit, faturat me para në dorë (B2C). Nisur nga implementimi i sistemeve të tjera si për shembull dorëzimi i pasqyrave financiare në QKB, ku janë vënë re problematika në fillimet e implementimit, Dhoma Amerikane sugjeroi që implementimi të realizohet me faza, duke filluar nga prokurimi publik, e duke vazhduar me bizneset e mëdha dhe më pas me ato të mesme dhe të vogla.

KOSTOT E IMPLEMENTIMIT

Shqetësimi i anëtarëve i përcjellë në takimin me Zëvendësministrin e Financave z. Haxhi ka prekur dhe kostot që do të ketë biznesi për të përballuar kërkesat e këtij sistemi. Aktualisht, janë në përdorim pajisje fiskale për të cilat nuk është e qartë nëse janë apo jo të vlefshme për sistemin e ri. Të gjitha modelet e pajisjeve fiskale janë të certifikuar nga administrata tatimore, prandaj mendojmë se edhe në stadin aktual, është e mundur dhënia e informacionit për modelet të cilat mund të vazhdojnë të përdoren në sistemin e ri, si edhe për koston e përshtatjes së tyre me këtë sistem. Nga projektligji parashikohen të shtohen një sërë informacionesh dhe deklarata të reja. Të gjithë këto elementë pritet të

vështirësojnë mënyrën e të bërit biznes në Shqipëri. Biznesit do t'i duhet të shtojë procedura, të cilat nuk kanë qenë thelbësore në mbarëvajtjen e aktivitetit, dhe mbi të gjitha, nuk arrijnë të identifikojmë vlerën e shtuar që bërja e këtyre deklarimeve do të ketë në procesin e fiskalizimit.

RREGULLIMI I PAGESAVE ME PARA NË DORË

Ekspertët në Dhomën Amerikane kanë qenë të mendimit se disa nga nenet e ligjit për shkak të rrethanave janë të pazbatueshme. Ka një numër të konsiderueshëm njësisish administrative, të cilat nuk kanë prezencë të asnjë dege të vetme bankare në territorin e tyre, çka praktikisht e bën të pamundur aplikimin e këtyre neneve. Në ligj nuk merren parasysh pagesat që bën me para në dorë biznesi, të cilat janë një pjesë e rëndësishme e aktivitetit të biznesit. Gjithashtu, limitimet e vendosura do të krijonin kosto të shtuara për bizneset (*kosto në kohë fizike, kohë pritje, kosto transporti, kosto të shtuara bankare, risk i shtuar, veprime fiktive depozitimi, dhe në të njëjtën kohë, tërheqje krejtësisht të panevojshme, etj.*)

UDHËZIMET E MINISTRIT TË FINANCAVE

Dhoma po ashtu ve re se shumë procedura dhe përjashtime janë lënë të përcaktohen me udhëzime të posaçme të Ministrisë të Financave. Mendojmë se pa këto udhëzime është e pamundur të kuptohet se si do të zbatohen në praktikë disa nga nenet e ligjit. Për këtë arsye, sugjerojmë që për konsultim publik të paraqiten njëkohësisht edhe projekt-udhëzimet.

DOKUMENTIMI I PAGESËS ME PARA NË DORË TË FATURAVE TË LËSHUARA

Pothuajse të gjitha shoqëritë e shërbimeve utilitare (*furnizimi me shërbime telekomunikacioni, internet, ujësjellës, etj.*) lëshojnë fatura në baza mujore. Pavarësisht përdorimit të institucioneve të ndërmjetësve financiarë, një pjesë e konsiderueshme e konsumatorëve paguajnë këto fatura me para në dorë pranë pikave të shitjes. Sjellim në vëmendjen tuaj se në shumë raste ka pika shitje që nuk kanë statusin e ndërmjetësit financiar, por janë në rolin e ndërmjetësit për qëllime të furnizimeve me TVSH. Është e paqartë se cili do të jetë dokumenti që do të vërtetojë arkëtimin e pagesës me para në dorë të faturave që janë lëshuar dhe i janë vënë në dispozicion blerësve me anë të postës elektronike (pra, si do të zëvendësohet transaksioni që aktualisht rregullohet nëpërmjet lëshimit të "kuponit tatimor nga fatura e shitjes". Kjo e parë edhe në kuadër të rregullimit të pagesave dhe kufizimit të gjendjes së arkës.

PAJISJET FISKALE DHE ZGJIDHJA SOFTUERIKE PËR ZBATIMIN E PROCEDURËS SË FISKALIZIMIT

Shumë tatimpagues, aktualisht kanë në përdorim softuerë për regjistrimin dhe kontabilizimin e çdo veprimi financiar që shoqëria kryen (duke përfshirë fatura shitje dhe blerje). Pajisjet elektronike të faturimit apo zgjidhja e certifikuar softuerike që do mundësojë lëshimin e faturës elektronike sipas parashikimeve të nenit 18, do të duhet të lidhet dhe integrohet me softuerin që biznesi ka në

linked to and integrated with the software the business uses.

Based on the draft law's content, in addition to the invoice and serial numbers currently contained in tax invoices, there will be new requirements added such as NIVF and NSLF numbers as well as a QR code. Software systems currently used by businesses have a separate space for registering invoice and serial numbers, but do not accommodate the addition of extra serial numbers and/or codes. Under these circumstances, without knowing the software solution needed to issue the electronic invoices under the new requirements, it is unclear whether it will be possible to connect and integrate the new software with the systems that businesses are using without imposing significant additional costs to businesses. Many customer service providers have complicated customer relationship management (CRM) systems for which modifying or adding modules takes much longer than the 2 to 3 months allowed by the draft law in question.

REGISTRATION OF INVOICES IN THE SALES AND PURCHASES REGISTER

Looking at the regulations in the draft law, it mandates that the central platform in the taxpayer's account must record all sales and purchases invoices of the taxpayer and the tax administration information system will generate a sales register and a purchase register. These sales and purchase registers must be reviewed by the taxpayer by the 10th day of the month and the latter has the right to make changes or updates if necessary before confirming their accuracy.

The entire billing system proposed through this draft law and the invoice registration process presents uncertainties about

how entities will accept and approve the purchase invoice registration of the sales invoice issued by another commercial entity.

On the other hand, the largest load of sales registration of invoices, including those of very small amounts, will fall on retail outlets, which in turn will be overwhelmed at the time of review of the register as provided by the tax authorities.

Given that this system makes it impossible to wrongfully change data of invoices after the last day of the month, the 10th day could be postponed until at least the 20th of the following month.

CREDIT AND DEBIT CARD PAYMENTS

The draft law stipulates that "a non-cash payment is a payment for goods or services performed through a bank or electronic money institution licensed by the Bank of Albania and that for the purpose of this law, includes all other modes of payment which are not considered cash payments under point "ë" of this Article." This provision will create disproportionate confusion and treatment especially for the ever-growing selling-at-distance sector. For example, a taxpayer who uses a credit or debit card to make a payment through an online payment platform could face confusion on whether the payment will be considered a "cash" or "non-cash" payment.

përdorim.

Referuar përmbajtjes së projektligjit, rezultoi se përveç numrit të faturës dhe numrit serial që përmbajnë aktualisht faturat tatimore do të shtohen edhe numrat NIVF, NSLF dhe kodi QR. Sistemet softuerike që përdoren aktualisht nga bizneset kanë hapësirë të posaçme për regjistrimin e numrit të faturës dhe të numrit serial dhe nuk jep mundësinë për regjistrimin e numrave dhe/ose kodeve të tjera. Në këto kushte, duke mos njohur zgjidhjen softuerike që do aplikohet për lëshimin e faturës elektronike, është e paqartë nëse do jetë e mundur lidhja dhe integrimi i këtij softueri me sistemet që bizneset kanë në përdorim pa implikuar kosto të konsiderueshme shtesë në ngarkim të subjekteve. Shumë prej ofruesve të shërbimeve për konsumatorët kanë sisteme të komplikuar të menaxhimit të klientëve (CRM) për të cilat modifikimi apo shtesa e moduleve kërkon kohë shumë më të gjatë sesa 2-3 muaj që parashikohet në projektligj.

REGJISTRIMI I FATURAVE NË LIBRIN E SHITJES DHE NË LIBRIN E BLERJES

Referuar rregullimeve të këtij projektligji, rezultoi se në platformën qendrore në llogari të tatimpaguesit do të regjistrohen të gjitha faturat e shitjes dhe të blerjes të tatimpaguesit dhe sistemi informatik i administratës tatimore do të gjenerojë një libër shitje

dhe një libër blerje. Librat e shitjes dhe të blerjes duhet të shqyrtohen nga tatimpaguesi deri në ditën e 10-të të muajit dhe ky i fundit ka të drejtë të bëjë ndryshime ose përditësime nëse është e nevojshme përpara se të konfirmojë saktësinë e tyre. I gjithë sistemi i faturimit që propozohet nëpërmjet këtij projektligji dhe procesi i regjistrimit të faturave, paraqet paqartësi në lidhje me mënyrën se si subjektet do të pranojnë dhe miratojnë regjistrimin në librin e blerjes të faturës së shitjes që është lëshuar nga një subjekt tjetër tregtar. Nga ana tjetër, ngarkesa e madhe e librave të shitjes ku do të regjistrohen të gjitha faturat e shitjes edhe në vlera shumë të ulta që do të lëshohen nga pikat e shitjes me pakicë, e cila sjell për rrjedhojë ngarkesë punë më të madhe për subjektet në momentin e shqyrtimit të librave. Duke pasur parasysh, se me këtë sistem nuk do të ketë mundësi manipulimi apo lëshimi i faturash pas ditës së fundit të muajit, data 10 mund të shtyhet të paktën deri në datën 20 të muajit pasardhës.

PAGESAT ME KARTË KREDITI/DEBITI

Në projektligj është parashikuar se "Pagesa pa para në dorë" është pagesë për mallra ose shërbime që kryhen nëpërmjet bankës ose institucionit të parasë elektronike të licencuar nga Banka e Shqipërisë dhe që për qëllim të këtij ligji, përfshin të gjitha mënyrat e tjera të pagesës të cilat nuk konsiderohen pagesa me para në dorë, si pas pikës "ë", të këtij neni." Kjo dispozitë do të krijojë konfuzion dhe trajtim disproporcional sidomos për sektorin gjithnjë e më në zhvillim të shitjeve në distancë. P.sh. një tatimpagues që përdor një kartë krediti ose debiti për të kryer një pagesë përmes një platforme on-line të ndërmjetësimit të pagesave, mund të jetë një rast i cili nuk është i qartë a do të konsiderohet si pagesë "me para në dorë" apo "pa para në dorë".

WELCOME
new members

EDLIRA ZALOSH NJA NDOCAJ

SHORT BUSINESS PROFILE

Starting from 2007, she and her husband have opened their private logistics company which consist at Non-Emergency Medical Transportations Services, situated in Michigan, USA. Their main role is to transport the injured parties from their home to their doctors' appointments, therapy places, lawyers' offices, etc.

EDLIRA ZALOSH NJA NDOCAJ

Address: 1468, Maryland st, Grosse Point Park, MI 48230, USA
Contacts: +1 586 744 9574
transxpu@gmail.com; mtexpressunlimited@gmail.com
Activity: Non-Emergency Medical Transportations Services

SHORT BUSINESS PROFILE

Erzeni Sh.p.k. is specialized in the production of milk products. With over 25 years of extended experience, the company operates in the Albanian market with over 17 different types of premium quality products. Due to its dedication and innovation, Erzeni Sh.p.k. is one of the biggest dairy companies in the country. The objective of the company is to maintain its current position and to create a global standard that will enable them to achieve their next target: Export of "Erzeni" products in the region and beyond.

Erzeni Sh.p.k.

Representative: Saimir Begaj, Administrator
Address: Mëzes, Kashar
Contacts: +355 (0) 44500750
erzeni@erzeni.com
Activity: Dairy. Production and Trade of Milk Products.

www.erzeni.com

SHORT BUSINESS PROFILE

Green Step Ltd. is a construction company operating in the Albanian market with a different construction concept. The company's projects are unique in what they bring to the market by investing in the landscape and being eco-friendly. Green Step Ltd. has successfully completed two projects in Tirana, in the areas of "Liqeni i Thatë" and "Don Bosco". Both objects are distinguished for their quality of construction and quick sale. Currently, Green Step Ltd., with its new venture into modern green architecture is building an elite project, the "Cape of Rodon Green Village" resort, with a unique architecture. This project consists of 48 luxury elite villas and a 5-star hotel. The target customers of the company are Albanians, but also foreigners with the focus of improving the image of the tourism service in Albania, bringing a high standard in the construction industry and also in services.

Green Step Ltd.

Representative: Fatos Islamaj, Administrator
Klodiana Ajazi, Marketing Representative
Address: Shetaj, Ishëm, Durrës, Tiranë
Contacts: +355 (0) 698021111
k.ajazi@invest.al
Activity: Construction, Tourism, Services, Trade.

www.capeofrodon.al

SHORT BUSINESS PROFILE

HATFINANCE focuses in customers specific needs through a variety of services in auditing, taxation, business advice and bookkeeping. Their experienced professionals understand very well customer expectancies and offer proper solutions for a sustainable development.

HATFINANCE - Ardiola Huta

Representative: Ardiola Huta, Managing Partner
Address: Rr. Abdi Toptani, Torre Drin, Kati 2-të, Nr. 22/1, Tiranë
Contacts: +355 (0) 4 631 5780,
Mobile: +355 (0) 68 200 4181
ardiola.huta@hatfinance.al; info@hatfinance.al
Activity: Audit, Financial Services

www.hatfinance.al

AmCham meets with Deputy Finance Minister Sorensen and Chief Inspector Seferaj

AmCham members focus on Employment Law and inspections

AmCham's Labor and Ethics Committee invited Deputy Finance and Economy Minister Dajna Sorensen and Chief Labor Inspector Arben Seferaj to a joint meeting with AmCham members to discuss issues arising from the implementation of the Labor Code and the Law on Employment and the effect on business-labor administration relations during inspections.

Labor and Ethics Committee Member Rolanda Duro briefly explained the issues members had requested to be discussed at the meeting with the two high officials, many of which related to the Employment Law and the changes it underwent in 2019.

The reintroduction of the social fund concept means it will not only be limited to people with disabilities but also extended to include all vulnerable groups. That's one of the changes applied at the Em-

ployment Law. This non-budgetary fund will always be available to enable vocational training and assistance for this group of workers. The Ministry of Finance and Economy is expected to issue instructions soon that would help govern the relationship.

Another important change in the law is the creation of a new agency that will focus on pillars -- vocational training and employment with the primary goal of improving the relationship between businesses and employees. New jobs and new job profiles to guide workers are other new elements brought by the Employment Law changes and these will be managed by the Ministry of Economy

The reintroduction the social fund concept means it will not only be limited to people with disabilities but also extended to include all vulnerable groups.

and Finance in cooperation with the new Employment Agency.

There has been great interest among representatives of the HR departments to know the technicalities of how employees with disabilities will be selected and the ways through which they will be professionally trained for the workplace. The law also provides for a contribution as high as the minimum wage for those companies that cannot hire members of this group due to their job profile. It is this element of contributions from companies that cannot hire employees from the social fund that received the attention of AmCham members who sought more information on the technicalities of the needed payment. The way it will be paid, the time it takes effect and what makes the payment mandatory were all questions raised by members.

Speaking about the law's application, Ms Sorensen explained to business representatives at

AmCham takohet me Zëvendësministren e Financave dhe Ekonomisë, Dajna Sorensen dhe Kryeinspektorin Arben Seferaj

Ligji i Punësimit dhe Inspektimet marrin vëmendjen e anëtarëve të AmCham

Dhoma Amerikane dhe Komiteti i Punës dhe i Etikës kanë ftuar në një takim të përbashkët me anëtarët Zëvendësministren e Financave dhe Ekonomisë, znj. Dajna Sorensen dhe Kryeinspektorin e Punës, z. Arben Seferaj, për të diskutuar çështje që vijnë nga Kodi i Punës dhe Ligji për Punësimin dhe afektojnë marrëdhëniet biznes - administratë gjatë inspektimeve. Znj. Rolanda Duro, përfaqësuese e PwC dhe anëtare e Komitetit të Punës dhe Etikës në Dhomën Amerikane ka shpjeguar shkurtimisht çështjet, për të cilat anëtarët e Dhomës Amerikane kanë patur interes kur kanë kërkuar takimin me dy titullarët dhe që i lidh qartësisht me ligjin për punësimin dhe ndryshimet që ai ka pësuar në 2019-ën.

Kanë qenë pikërisht ndryshimet që ka pësuar Ligji i Punësimit, fokusi i diskutimit me znj. Dajna Sorensen. Riaktivizimi i

konceptit të fondit social, i cili nuk do të kufizohet vetëm tek personat me aftësi të kufizuara, por edhe tek të gjitha grupet vulnerabël, është një nga ndryshimet që ka pësuar ligji i punësimit. Ky fond, i cili nuk akordohet në buxhet do të jetë gjithnjë disponibël për të mundësuar aftësimin profesional dhe ndihmën që do t'i jepet kësaj kategorie. Ministria e Financave dhe Ekonomisë pritet të nxjerrë së shpejti një udhëzim për të rregulluar këtë marrëdhënie.

Një ndryshim tjetër i rëndësishëm në ligj është dhe krijimi i një agjencie të re, e cila do të ketë dy shtylla themelore në aftësimin profesional dhe punësimin, dhe do të orientohet nga dy degë themelore

Riaktivizimi i konceptit të fondit social i cili nuk do të kufizohet vetëm tek personat me aftësi të kufizuara por edhe tek të gjitha grupet vulnerabël, është një nga ndryshimet që ka pësuar ligji i punësimit.

ku mbështetet marrëdhënia e punës mes biznesit dhe punonjësve. Krijimi i programeve të reja të punësimit dhe orientimi i tyre drejt tregut, ka qenë një tjetër risi që ka sjellë ligji i Punësimit dhe për të cilin do të punojë Ministria e Ekonomisë në bashkëpunim me Agjencinë e re të Punësimit.

Ka qenë i lartë interesi i përfaqësuesve të departamenteve të HR-it për të ditur teknicalitete të mënyrës se si do të përzgjidhen punonjësit me aftësi të kufizuara prej tyre, dhe se cila do të jetë forma me të cilën ata do të aftësohen profesionalisht për vendin e punës ku do punojnë. Ligji parashikon derdhen e një kontributi sa paga minimale për ato kompani që nuk

the meeting that the law would come into force in April 2020 and currently authorities are working to issue instructions to make all procedures very clear.

AmCham members discussed the possibility of setting up a working group that includes business representatives to enable the drafting of guidelines that not only facilitate implementation but also consider the issues the business goes through when implementing the new legal obligations.

While the Ministry of Finance and Economy is responsible for drafting legislation on employment development programs, the State Labor Inspectorate is in charge of their implementation. Speaking about the law enforcement aspect, Chief Inspector Seferaj explained to all AmCham members present at the meeting that the inspectorate web portal contains all the necessary explanations on inspections as well as the legal provisions and the rules under which an inspection is organized.

HOW INSPECTIONS ARE PERFORMED

The new platform tries to make every part of the inspection transparent and guides businesses on everything they need to consider during an audit. Inspectorate experts explain that the most common type of audit is the one that goes through asking for preliminary information, which gives business time to prepare and have all the necessary information. But that does not deprive an inspector who, based on his risk analysis, can also make a surprise inspection at the premises of the company. "That right is given to the inspector by law, and this cannot be an opposing argument from businesses," Labor Inspectorate experts noted. Regarding the legitimacy of inspections and increasing transparency, Chief Inspector Seferaj stated that the aim is to ensure the implementation of the law and not to penalize businesses. "There is no associated penalty in the first inspection, regardless of the deficiencies we can find. Inspections are not a stick we have turned against businesses, on the contrary, we have turned it over to the inspectors to minimize any abuse and corruption" Mr. Seferaj said.

INSPECTIONS AT COMPANY BRANCHES IN THE DISTRICTS

AmCham members noted at the meeting that officials should consider performing inspections at company headquarters rather than the branches in the districts as a good portion of the needed documents are actually in the main offices. Blerina Krantja of NOA Company provided examples of inspections carried out at its satellite district branches while headquarters did not have any information that these were taking place, and furthermore were given no time to allow it to submit the necessary documentation on the inspection. But ministry experts explained that the law allows inspectors to perform an audit on company branches in the districts since three of the documents that are checked during these inspections must, as a legal obligation, be available in every branch.

"We have the right to request any branch wherever it may be located to provide a risk assessment document,

a statement of accidents and a list of dangerous materials," said the inspectorate expert.

HOW ANNUAL LEAVE SHOULD BE HANDLED UNDER THE NEW LAW

The meeting with the Chief Labor Inspector also dealt with the issue of how many days of annual leave should employees receive. A significant portion of the members present at the meeting had concerns as the law specifies that the employer must give the employee at least 7 working days of annual leave at a time. But on the other hand, the employee does not have this obligation under the law and may require two or three days' leave from his or her leave for his or her own needs. This is considered a mistake by the Labor Inspectorate's controls and business is seeking to consider a minimum two-day permit. Experts of the Labor Inspectorate explained that this issue was constantly raised by businesses and they requested an opinion from the lawyers who drafted the Labor Code and were required to apply the law as expressed in the seven-day time limit.

There have been a lot of questions and discussions from HR staff and lawyers from AmCham member companies on this issue. Their insistence was motivated by the fact that the Labor Code specifies that it is the employer who is required to grant a seven-day leave while the employee's requirement is not specified in the law. This means that he/she has the right to apply for two or three days off at a time. This much-discussed issue remains one of the topics on which the AmCham Labor Committee will work closely with lawmaking and law enforcement institutions.

mund të punësojnë për shkak të profilit të punës. Pikërisht momenti i derdhjes së kontributeve nga kompanitë që nuk kanë mundësi punësimi, ka marrë vëmendjen e anëtarëve të Dhomës Amerikane, të cilët kanë dashur më shumë informacion mbi teknikilietin e kësaj pagese. Mënyra se si do paguhet dhe koha kur hyn në fuqi dhe e bën të detyrueshme pagesën, kanë qenë pyetjet e ngritura nga anëtarët. Znj. Sorensen duke folur për zbatueshmërinë e ligjit ka sqaruar bizneset në takim se ligji do të hyjë në fuqi në prill të 2020-ës, dhe ndërkohë po punohet për të nxjerrë edhe aktet udhëzuese që do ta udhëzojnë qartë këtë procedurë.

Anëtarët e Dhomës Amerikane kanë diskutuar mbi mundësinë e ngritjes së një grupi pune me përfaqësi edhe nga biznesi, për të mundësuar hartimin e akteve udhëzuese që jo vetëm facilitojnë zbatimin, por edhe marrin në konsideratë çështjet që biznesi kalon gjatë zbatimit të një ligji.

Ndërsa Ministria e Financave dhe Ekonomisë është përgjegjëse për hartimin e legjislacionit, ligjit dhe programeve për zhvillimin e punësimit, Inspektoriati Shtetëror i Punës është përgjegjës për zbatimin e tij. Duke folur për këtë aspekt të monitorimit të ligjit, kryeinspektori Arben Seferaj ka shpjeguar për të gjithë anëtarët se portali i Inspektoriatit ka të gjitha shpjegimet e nevojshme mbi inspektimin, dispozitat ligjore dhe rregullat mbi të cilat organizohet një inspektim.

SI KRYHET NJË INSPEKTIM

Platforma e re tenton të bëjë transparente çdo pjesë të inspektimit dhe udhëzon bizneset mbi gjithçka që duhet të kenë në konsideratë gjatë një kontrolli. Ekspertët e Inspektoriatit kanë sqaruar se forma më e shprehur e një inspektimi është përmes informacionit paraprak që i lë kohën e

nevojshme biznesit të përgatitet dhe të ketë të gjithë informacionin e nevojshëm. Por kjo nuk i heq të drejtën një inspektori, i cili mbështetur në analizat e tij të riskut të bëjë një kontroll të befashëm në ambientet e biznesit. "Këtë të drejtë, Inspektori ia jep Ligji dhe ky nuk mund të jetë një argument i kundërshtimit nga ana e bizneseve" – u shpreh ekspertët e Inspektoriatit të Punës. Lidhur me legjitimitetin e kontrollit dhe rritjen e transparencës së tij, kryeinspektori Seferaj u shpreh se qëllimi është të sigurohet zbatimi i ligjit dhe jo penalizimi i bizneseve. "Nuk ka penalizim në kontrollin e parë, pavarësisht mangësive që mund të gjejmë. Kontrolli nuk është një shkop që e kemi kthyer kundër biznesit, përkundrazi, e kemi kthyer nga inspektorët për të minimizuar çdo rast të abuzimit dhe korrupsionit" – u shpreh z. Seferaj.

INSPEKTIME NË DEGËT E KOMPANIVE NË RRETJE

Anëtarët e Dhomës Amerikane janë shprehur gjatë takimit se duhet patur në konsideratë që inspektimet të kryehen jo në degët e kompanisë, por në zyrat qendrore, pasi një pjesë e mirë e dokumentacioneve që kontrollohen, në fakt janë dosje që qëndrojnë në qendër. Znj. Blerina Krantja, nga kompania NOA ka sjellë shembuj të inspektimeve që kryehen në degët e tyre në rrethe, ndërkohë që qendra nuk ka asnjë informacion për këto inspektime, dhe për me tepër, nuk ka kohë në dispozicion për të mundësuar dorëzimin e gjithë dokumentacionit të nevojshëm. Por ekspertët e Ministrisë kanë sqaruar se ligji e lejon një inspektor të bëjë kontroll edhe në degët e një kompanie në rrethe, pasi tre nga dokumentat që kontrollohen janë detyrim ligjor që t'i ketë çdo degë.

"Ne kemi të drejtë t'i kërkojmë çdo degë kudo që ndodhet të ketë

dokumentin e vlerësimit të riskut, deklaratën për aksidentet si dhe listën e lëndëve rrezatuese" – u shpreh ekspertja e këtij Inspektoriati.

LEJET VJETORE, SI DUHET TË TRAJTOHET LIGJI

Takimi me Kryeinspektorin ka patur dhe një diskutim mbi ditët e lejes vjetore që marrin punonjësit. Një pjesë e konsiderueshme e anëtarëve prezentë në takim, e kanë patur këtë shqetësim pasi ligji specifikon që punëdhënësi duhet t'i japë minimalisht 7 ditë pune nga pushimet vjetore punonjësit. Por nga ana tjetër, punëmarrësi nuk e ka këtë detyrim në ligj dhe për nevojat e veta mund të kërkojë dy apo tre ditë pushim nga ditët e lejes.

Kjo konsiderohet gabim nga kontrollat e Inspektoriatit të Punës dhe biznesi kërkon të merret në konsideratë dhe akordimi dy ditor i lejes. Ekspertët e Inspektoriatit të Punës kanë sqaruar se çështja në fjalë është ngritur vazhdimisht nga bizneset dhe ata kanë kërkuar një opinion nga juristët që kanë hartuar Kodin e Punës dhe ia është kërkuar ta zbatojnë ligjin siç është i shprehur me afatin kohor 7 ditor.

Kanë qenë të shumta pyetjet dhe diskutimet e punonjësve të HR-it, por edhe të juristëve të kompanive anëtare të AmCham mbi këtë çështje. Këmbëngulja e tyre motivohej nga fakti se Kodi i Punës specifikon se është punëdhënësi ai që e ka detyrimin e akordimit të një lejeje 7 ditore, ndërkohë që punëmarrësi nuk është i specifikuar në ligj. Kjo do të thotë që ai e ka të drejtën të bëjë kërkesë për dy apo tre ditë pushim. Kjo çështje e shumë diskutuar, mbetet një nga temat për të cilat Komiteti i Punës dhe i Etikës në Dhomën Amerikane do të punojë ngushtë me institucionet ligjhartuese dhe ligjzbatuese.

AmCham addresses informality and VAT reimbursement issues at meeting with tax director

The American Chamber of Commerce in Albania has given new impetus to its working relationships with the tax and customs administrations -- two entities that have a major impact on business activity.

To create a win-win partnership, an AmCham working group led by President Enio Jaco recently met with new General Director of Taxes Ms. Delina Ibrahimaj. The meeting served to acquaint Ms. Ibrahimaj with AmCham leadership as well as to talk about issues affecting businesses and how to best address them. Mr. Jaco introduced the tax director to AmCham's training and development work for members as well as the chamber's lobbying efforts

and the goal of improving Albania's business climate. AmCham has had a good cooperation with the General Directorate of Taxes over the years and wishes to continue the same trend in the future. The heads of AmCham's Legal and Regulatory Committee as well as Taxes and Customs Committee -- Kledi Kodra and Alketa Uruci -- also attended the meeting, which also included Executive Director Mr. Ilir Trimi and Secretary of the Board Mr. Reshard Kellici. AmCham representatives spoke about the chamber's recent work on the fiscalization draft law and on the needed cooperation to create a positive impact through the new law.

Director Ibrahimaj briefed AmCham representatives on her administration's work in preparation for the soon-to-be-implemented tax law, the risk analysis on tax inspections, the

fight against informality and increasing revenue for the state budget.

As part of the cooperation between the two institutions, participants also discussed the possibility of exchanging experiences and providing training sessions by AmCham experts for tax administration officials.

Reflecting on the issues that AmCham's business community faces in its day-to-day business, Ms. Uruci cited informality and VAT reimbursement as two major problems affecting businesses that follow the rules, threatening their market space and causing problems with liquidity.

Ms. Ibrahimaj said the fiscalization draft law would give a definitive solution to the question of informality, a very positive move. She added that a group of experts was working to decide on the timing and manner of VAT refunds.

“ AmCham representatives spoke about the chamber's recent work on the **fiscalization draft law and on the needed cooperation to create a positive impact through the new law**

Dhoma Amerikane flet me Drejtoren e Tatimeve për çështjet e informalitetit dhe rimbursimit të TVSH-së

Dhoma Amerikane ka stimuluar raportet e punës me institucionet e tatimeve dhe doganave si dy administrata që kanë një ndikim të madh në aktivitetin e biznesit.

Për të formatuar një bashkëpunim që i shërben ndihmës së ndërsjelltë, një grup pune i Dhomës Amerikane të Tregtisë i kryesuar nga Presidenti i Dhomës z. Enio Jaço, është takuar me Drejtoren e re të Tatimeve, znj. Delina Ibrahimaj.

Takimi ka shërbyer jo vetëm për ta njohur z. Ibrahimaj me autoritetet që punojnë dhe drejojnë strukturat kryesore në AmCham, por dhe për të folur mbi çështje të aktivitetit të përditshëm të biznesit dhe mënyrës më të mirë për t'i adresuar ato.

Z. Jaço e ka njohur Drejtoren e Tatimeve me punën që bën Dhoma Amerikane për të trajnuar e zhvilluar anëtarët e saj, si dhe për proceset lobuese ku përfshihet me qëllimin që të përmirësojë

klimën e biznesit. Dhoma ka patur një bashkëpunim të mirë në vite me Drejtorinë e Tatimeve dhe dëshiron të vazhdojë të njëjtin trend edhe në vijim. Në takim kanë qenë prezentë edhe dy kryetarët e Komiteteve, Kryetari i Komitetit të Çështjeve Rregullatore, Ligjeve dhe IPR-it, z. Kledi Kodra, dhe Kryetarja e Komitetit të Taksave dhe Doganave, znj. Alketa Uruci. Gjithashtu, në takim morën pjesë edhe Drejtori Ekzekutiv i AmCham, z. Ilir Trimi dhe Sekretari i Bordit,

“ Përfaqësuesit e Dhomës Amerikane kanë folur mbi punën që po bën Dhoma se fundmi me projektligjin e fiskalizimit dhe mënyrën se si duhet bashkëpunuar për të sjellë ndikimin më të mirë nga ky projektligj.

z. Reshard Këlliçi. Përfaqësuesit e Dhomës Amerikane kanë folur mbi punën që po bën Dhoma se fundmi me projektligjin e fiskalizimit dhe mënyrën se si duhet bashkëpunuar për të sjellë ndikimin më të mirë nga ky projektligj. Drejtoresha e Tatimeve i ka njohur përfaqësuesit e Dhomës Amerikane mbi punën që po bën administrata e saj për t'u përshtatur me ligjin e fiskalizimit që do të fillojë zbatimin së shpejti, analizat e risikut mbi inspektimet tatimore, luftën kundër informalitetit dhe rritjen e të ardhurave buxhetore.

Në kuadër të bashkëpunimit mes dy institucioneve është diskutuar dhe mundësia e shkëmbimit të eksperiencave dhe ofrimit të trajnimeve dhe seminareve për administratën e tatimeve nga ana e ekspertëve të Dhomës Amerikane. Duke folur për problematikat që komuniteti i biznesit të Dhomës përballet në aktivitetin e përditshëm, znj. Uruci ka përmendur informalitetin dhe rimbursimin e TVSH-së, si dy problematika madhore të cilat afektjnë bizneset formale, duke kërcënuar hapësirën e tyre në treg, por dhe duke i shkaktoar problematika me likuiditetet. Znj. Ibrahimaj u shpreh entuziaste se projektligji për fiskalizimin do t'i jepte një zgjidhje definitive çështjes së informalitetit, ndërkohë që po punohej me një grup ekspertësh për të vendosur në kontroll afatet dhe mënyrën e rimbursimit të TVSH-së.

THE NEW HEALTH LAW

On the ground inspections create challenges for the tobacco industry

The American Chamber of Commerce in Albania met with experts from the Ministry of Health and the Health Inspectorate to discuss how to best perform inspections on the ground related to tobacco product sales, as the new Law on Health and Tobacco Products is implemented.

AmCham has been very active in the discussion and approval of the draft law on health and tobacco, which aims to better regulate the tobacco industry based on best European practices that allow state budgets to draw more income from this market. Meanwhile, an inspection campaign organized by the National Health Inspectorate, pursuant to Law 9636 (Law on the Protection of Health from Tobacco Products), highlighted issues with the implementation of the law on which AmCham was invested in organizing a roundtable discussion.

Removing cigarette shelves and covering cigarettes so they are not visible in shops, banning the sale of packs with less than 20 cigarettes and getting the correct information on the changes applied to Article 13 of the tobacco law were issues discussed at a meeting with the Ministry of Health and the National Health Inspectorate.

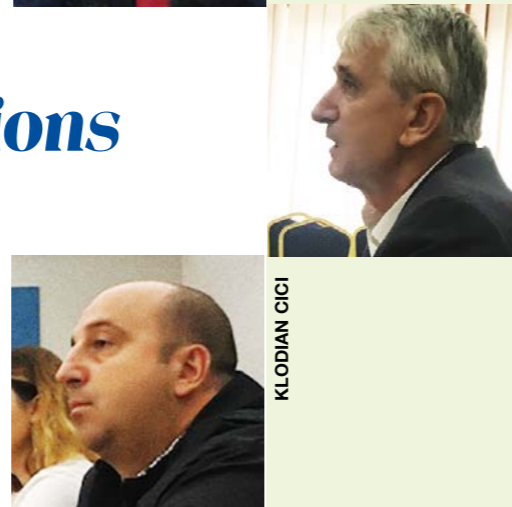
AmCham played the role of mediator between the tobacco industry and the Ministry of Health to bring to the table a constructive spirit of discussion and to create an atmosphere where both sides can find a win-win solution. AmCham Executive Director Ilir Trimi praised the readiness of the Ministry of Health to create a working group and to speak specifically about the measures that need to be taken to have an effective control system on the tobacco market. The current cooperation of AmCham and the tobacco industry with the Ministry seen as productive, and dialogue and the concrete discussion of the problems and solutions offered are seen as key in that relationship.

Representatives of the tobacco industry, well-known brands in the international market, brought their experience to the Albanian market and the way they thought they could draft a document that clearly sets out the

legal obligations of retailers based on changes to the new Health and Tobacco Law.

Talking about their role in the market, the industry representatives brought figures on the potential damage that could be caused should the informal tobacco industry start to withdraw from the Albanian market. Repressive forms of control discourage legal sellers from trading tobacco products, redirecting consumers to the informal trade, which, in Albania, is unfortunately one of the highest in the region and Europe, accounting for more than 30 percent of the total market. Translated into concrete figures, the impact is worth 50-100 million euros less to the state budget from the excise tax alone.

Parties at the meeting agreed that inspection groups should consider the concerns of the industry and should work closely with it to have an exchange of information between the two parties and to coordinate the activities of the tobacco industry in the market in accordance with the rules set in Albanian law.

KLODIAN CICI

LIGJI I RI PËR SHËNDE TIN

Inspektimet në terren krijojnë sfida për industrinë e duhanit

Dhoma Amerikane, ka qenë mjaft aktive gjatë diskutimit dhe miratimit të projektligjit mbi Shëndetin, qëllimi i të cilit ishte të rregullonte veprimtarinë e kësaj industrie në treg mbështetur në eksperiencat më të mira Evropiane dhe t'i jepte mundësi buxhetit të shtetit të përfitonte nga kjo veprimtari.

Në derkohë, fushata e inspektimit e organizuar nga Inspektoriati Kombëtar i Shëndetit, në zbatim të ligjit 9636, po shfaqte disa problematika të zbatimit rigoroz të këtij ligji, për të cilin Dhoma Amerikane u investua në organizimin e një tryeze të rrumbullakët diskutimi.

Heqja e raftëve dhe mbulimi i tyre ose heqja e paketave të cigareve nga vende të dukshme në

Pikën e Shitjes, ndalimi i shitjes së paketave të cigareve me më pak se 20 cigare dhe informimi korrekt për ndryshimet që ndodhin në nenin 13 të Ligjit të Duhanit, kanë qenë çështjet e shtruar për diskutim në takimim me Ministrinë e Shëndetësisë dhe Inspektoriatin Kombëtar të Shëndetit.

Dhoma Amerikane luajti rolin e një ndërmjetësi mes industrisë së duhanit dhe Ministrisë së Shëndetësisë për të sjellë në tavolinë një frymë konstruktive të diskutimit dhe për të krijuar një atmosferë ku të dyja palët gjejnë një zgjidhje që i bën fituese.

Drejtori Ekzekutiv i Dhomës Amerikane, z. Ilir Trimi, ka vlerësuar gatishmërinë e Ministrisë së Shëndetësisë për të krijuar një grup pune dhe për të folur konkretisht për masat që duhet të ndërmerren për të patur një sistem efikas kontrolli. Bashkëpunimi i deri tanishëm i Dhomës dhe industrisë së duhanit me këtë Ministri, konsiderohet si një nga më produktivet dhe çelësi ka qenë pikërisht tek dialogu dhe diskutimi konkret i problematikave dhe i zgjidhjeve që ofrohen.

Përfaqësuesit e industrisë së duhanit si emra të njohur në tre-

gun ndërkombëtar, kanë sjellë eksperiencën e tyre në tregun shqiptar dhe mënyrën se si ata mendonin se mund të hartonin një dokument që përcakton qartë detyrimet ligjore të tregtarëve me pakicë mbështetur në ndryshimet që pësoi ligji "Për Shëndetin dhe Duhanin".

Duke folur për rolin e tyre në treg, ata kanë sjellë shifra të dëmit që shkaktohet nëse industria e formalizuar e duhanit fillon të tërhiqet nga tregu. Format represive të kontrollit, dekurajojnë shitësit legalë që të mbajnë produkte duhani, duke i orientuar konsumatorët drejt tregtisë informale që fatkeqësisht është një nga më të lartat në rajon dhe Evropë, që zë mbi 30% të totalit. E përkthyer në shifra konkrete, ky impakt vlen 50 - 100 milion euro më pak çdo vit vetëm nga akciza e duhanit në buxhetin e shtetit.

Gjatë takimit, është rënë dakord që grupet e inspektimit do të kenë në konsideratë shqetësimet e kësaj industrie dhe do të punohet ngushtë për të patur një shkëmbim të informacionit mes dy palëve dhe për të koordinuar veprimtarinë e industrisë së duhanit në treg konform rregullave.

THE DIGITAL BUSINESS COMMITTEE

starts work on improving Albania's legislation landscape and guiding AmCham members create their digital agenda

AmCham's Digital Business Committee has set its first steps on the long path of educating and informing businesses on the importance of having a digital-ready economy and society. The committee started work by focusing the attention of its members on the fundamental issues that will affect its future operations. Welcoming all members to the new group, AmCham President Mr. Enio Jaco praised the great role digitalization plays in a competitive economy and the opportunities the committee provides to convey to business leaders ideas that drive innovation.

"As we speak of a digital future, the reality is that digitalization is already here," said President Jaco, encouraging the committee to prioritize dealing with topics that facilitate the digitalization process in the day-to-day operations of busi-

nesses. Committee Chairman Mr. Achileas Kanaris presented members with the issues seen as a priority in building a digital society and touched on the needed infrastructure to create a digital society, the legislation on which digital platforms will be built as well as the impact the committee should have on priority sectors such as digital and youth education, e-signatures, Smart Tirana and other tech innovations the capital needs.

AmCham Executive Director Mr. Ilir Trimi emphasized that it is important for the chamber to have a strategy and an activity plan that serve the three pillars on which AmCham's work is based -- advocacy, networking and professional development. During the discussion with group members, Mr. Jaco suggested that the committee's first meeting should focus on talking about drafting a strate-

gy to set out its future work priorities, setting out a clear work plan for how it will operate to achieve its objectives.

Committee members introduced themselves to the group and put forward proposals and ideas on what they see as priority issues to be considered by the committee, keeping in mind the goal to bring an impact on digital developments and for AmCham members to serve as leaders in the new digital economy. Ms. Linda Shomo of Easy Pay, and committee deputy chairwoman, raised the issue of e-commerce and its increasing role in the country's economy. The impact of the cash economy is significant on the country's GDP, estimated at 2 percent. Seeking to have a committee that can serve all industries, members asked that it play a leading role in upcoming digital changes that will help create more value for businesses.

"The value of digital processes seems to be having a concrete opportunity to use them to save time and costs. Digitalization should begin with concrete steps in the way businesses operate, things like electronic signatures and payments, without the need to double up the work and using actual paper," said Mr. Gjergj Guri of Facilitation.

KOMITETI I BIZNESIT DIGJITAL

Pillon punën për të përmirësuar legjislacionin shqipëtar dhe t'i drejtojë anëtarët e AmCham në krijimin e axhendës së tyre digjitale

Komiteti i Biznesit Digjital fillon rrugën e gjatë të edukimit dhe informimit të bizneseve me proceset e digjitalizimit të ekonomisë dhe shoqërisë. Komiteti i Biznesit Digjital ka filluar punën duke fokusuar vëmendjen e anëtarëve të saj në çështjet themelore që do të prekin veprimtarinë e tij. Duke përshëndetur të gjithë anëtarët e këtij grupimi të ri që i bashkohet strukturave drejtuese në Dhomën Amerikane, Presidenti Enio Jaço ka vlerësuar rolin e madh të digjitalizimit në një ekonomi konkurruese dhe mundësitë që ky Komitet do të ofrojë për të zhvilluar inovacionin tek liderët në biznes.

"Ndërsa flasim për një të ardhme digjitale, digjitalizimi është tashmë prezent" - u shpreh Presidenti Jaço duke inkurajuar Komitetin të bëjë çështje prioritare pikërisht ato tema që i japin jetë procesit të digjitalizimit në veprimtarinë e përditshme të biznesit. Kryetari i këtij Komiteti, z. Achilleas Kanaris, ka orientuar anëtarët e Komitetit mbi çështjet e propozuara si prioritetet në shoqërinë digjitale dhe që prekin infrastrukturën për të ndërtuar një shoqëri digjitale, legjislacionin mbi të cilin do të ngrihen platformat digjitale, ndikimin që duhet të ketë ky Komitet në sektorët prioritarë, si edukimi apo 'youth education', 'e-signature' e deri tek 'Smart Tirana' dhe novacionet 'tech' për të cilat kryeqyteti ka nevojë.

Drejtori Ekzekutiv, z. Iliri Trimi,

vendosi theksin në faktin se është e rëndësishme për Dhomën Amerikane që strategjia mbi të cilën do të zhvillojë punën dhe draft-plani i aktiviteteve që do të dalë prej tij, t'i shërbejnë tre shtyllave themelore mbi të cilat mbështetet puna e Dhomës Amerikane, Avokim, Network dhe Zhvillim Profesional.

Gjatë diskutimit me anëtarët e këtij grupimi, z. Jaço ka sugjeruar që Komiteti në takimin e parë të tij të përqendrohet në diskutimin për hartimin e një draft strategjie, e cila do të ketë të përcaktuara prioritetet mbi të cilat do të punojë, dhe për rrjedhojë, të përcaktojë dhe një plan pune të qartë se si do të realizohen këto objektiva. Anëtarët e Komitetit pas prezantimit individual kanë dhënë propozime dhe ide se me çfarë duhet të merret si çështje prioritare ky Komitet, për të sjellë një ndikim në zhvillimet digjitale dhe të jetë orientues në një epokë të re

digjitale për të gjithë anëtarët. Znj. Linda Shomo nga EasyPay, Nënkrjetare e këtij Komiteti, ka ngritur çështjen e 'E-Commerce' dhe rolin që po merr gjithnjë e më shumë ky proces për ekonominë e vendit. Ndikimi i ekonomisë *cash* është i ndjeshëm në GDP-në e vendit dhe është llogaritur në masën 2 për qind. Duke dashur që ky Komitet t'i shërbejë të gjitha industrive, është kërkuar të luajë rolin orientues drejt ndryshimeve digjitale dhe vlerën që ato i japin biznesit.

"Vlera e proceseve digjitale duket kur ti ke mundësi konkrete t'i përdorësh ato, duke shkurtuar kohë dhe kosto. Digjitalizimi duhet të fillojë me hapa konkretë në mënyrën se si bizneset do të organizojnë proceset e punës me nënshkrimet dhe pagesat elektronike, pa qenë nevoja të bëjnë punë dyfishe dhe t'i kthehen edhe punës me letër" - ka thënë z. Gjergj Guri nga Facilitation.

The meeting served as a good networking foundation to share information on AmCham's work to guide businesses in Albania toward digital development and to provide them with up-to-date information on changes to the law on personal data protection.

AMCHAM BOARD AND DIGITAL BUSINESS COMMITTEE HOLD WORKING BREAKFAST WITH AMCHAM WASHINGTON REPRESENTATIVE

Data protection and the digital economy were focus of discussion

Mr. Evangelos Razis, Manager for International Policies in Digital Economics at the American Chamber of Commerce in Washington, visited Albania in the framework of an international conference on personal data protection, taking the opportunity to start his visit with a meeting with the AmCham Albania Board of Directors and members of the AmCham Digital Business Committee.

The meeting served as a good networking foundation to share information on AmCham's work to guide businesses in Albania toward digital development and to provide them with up-to-date information on changes to the law

on personal data protection.

Mr. Razis presented the work of AmCham Washington and the department he leads and spoke about policy-making on digitalisation in the economy, developments in the private sector as well as standard rules and regulatory processes related to data collection and processing in a global economy. Increasingly, artificial intelligence is the innovation that serves as a focus of interest at AmCham Washington and digital policy departments. Mr. Razis said he believed that attending the data protection conference presented a good opportunity to interact with colleagues from other AmChams and

talk about the work being done to establish legislation to regulate business and government activity when it comes to data collection and storage. AmCham Albania President Enio Jaço emphasized the fact that the Chamber has just created a Committee that directly responds to the needs of digital development, working together with the best experts in the field.

"This Committee will not only guide digital development education of the private sector, but will also have a leading role in the processes for drafting proper laws that will help to propel this process further," Mr. Jaço said. AmCham members had much to discuss with

Mr. Razos on data protection legislation in the United States, how local and global trade agreements are honored, while respecting data protection as well as the role of government in these developments. Cyber security was another favorite subject, given the risks seen worldwide in today's electronic communications and e-commerce. The need for unification of laws and ratification of international agreements that could bring data protection practices under one umbrella was raised by AmCham Executive Director Mr. Ilir Trimi, who opened a discussion on the complexity of the online trading relationships. While Albania is small and doing

its part to cope with the challenges of our time, relations regulated on the basis of the EU General Data Protection Regulation (GDPR) have become strong and complicated. This can be seen in relationships that emerge in major markets like Europe, the United States or China, where each country has a pivotal role in how it conducts digital transactions and the methods of cyber security it uses. Representatives of the AmCham Digital Business Committee had many questions about how data protection is implemented in international transactions, the challenges that the future will bring for a small country like Albania aspiring to

join the European Union, unifying its rules to those of the bloc.

The issue of taxes applied to online sales, especially to those from e-commerce giants like Amazon, eBay or Google, was also a topic discussed during the meeting.

Speaking of valuable experiences to be exchanged, Digital Business Committee Chairman Achilleas Kanaris, opened a discussion on how the Committee should approach e-commerce and all the regulatory systems that regulate it. The issues related to e-commerce development needs must come from markets, important sectors, products in circulation, and most of all, consumer needs.

BORDI DHE KOMITETI I BIZNESIT DIGJITAL, MËNGJES PUNE ME PËRFAQËSUESIN E DHOMËS AMERIKANE NË UASHINGTONIT

Mbrojtja e të dhënave dhe digjitalizimi i ekonomisë në fokus të diskutimit

Menaxheri për Politikat Ndërkombëtare në Ekonominë Digjitale në Dhomën Amerikane në Uashington, z. Evangelos Razis, ka vizituar Shqipërinë në kuadrin e konferencës ndërkombëtare mbi Mbrojtjen e të Dhënave Personale dhe takimin e parë të punës e ka patur me Bordin Drejtues të AmCham dhe anëtarët e Komitetit të Biznesit Digjital. Takimi ka shërbyer si një bazë e mirë e network-ut dhe shkëmbimit të informacioneve mbi punën që bën Dhoma Amerikane, për të orientuar bizneset drejt zhvillimeve digjitale si dhe për t'i dhënë atij një informacion të përditësuar mbi ndryshimet ligjore që pëson ligji për mbrojtjen e të dhënave personale.

Z. Razis duke prezantuar punën që bën Dhoma Amerikane në Uashington dhe departamenti që ai drejton, ka folur për hartimin e politikave mbi digjitalizimet në ekonomi, zhvillimet në sektorin privat, rregullat standarde dhe proceset rregullatore në lidhje me mbledhjen dhe procedimin e të dhënave në një ekonomi globale. Inteligjenca artificiale, është novacioni mbi të cilin AmCham Uashington dhe departamentet që merren me politikat digjitale kanë kthyer kokën dhe po tregojnë interes të veçantë. Z. Razis ishte i mendimit se pjesëmarrja në Konferencën për Mbrojtjen e të Dhënave, është një moment i mirë për të ndërvepruar me kolegë nga AmCham-et e tjera dhe për të folur për punën që po bëhet për të ndër-

tuar legjislacione që do të kontrollojnë dhe sigurojnë veprimtarinë e biznesit dhe të qeverive kur vjen fjala për mbledhjen dhe ruajtjen e të dhënave.

Presidenti i AmCham Albania, z. Enio Jaço, ka vlerësuar takimin dhe ka vendosur theksin në faktin se Dhoma sapo ka krijuar një Komitet që i përgjigjet nevojave të zhvillimit digjital, duke bashkëpunuar me ekspertët më të mirë të fushës. "Do të jetë ky Komitet që do të orientojë jo vetëm edukimin e sektorit privat mbi zhvillimet digjitale, por dhe do të ketë rol udhëheqës në proceset për formatimin e ligjeve koherente që e zhvillojnë këtë proces" – u shpreh z. Jaço.

Anëtarët e Dhomës Amerikane kanë patur mjaft për të biseduar

me z. Razos në lidhje me legjislacionin që zbatohet në Amerikë për mbrojtjen e të dhënave, mënyrën se si lidhen marrëveshjet tregtare lokale dhe globale, duke respektuar mbrojtjen e të dhënave si dhe rolin e qeverisë në këto zhvillime. "Cyber Security" ishte një tjetër temë e preferuar, duke patur parasysht riskun e lartë të komunikimeve elektronike dhe formave të zhvilluara të e-commerce-it sot në gjithë botën. Nevoja për një unifikim të ligjeve dhe ratifikime marrëveshesh ndërkombëtare që do të unifikonin praktikën e mbrojtjes së të dhënave, është ngritur nga Drejtori Ekzekutiv i Dhomës Amerikane, z. Ilir Trimi, i cili ka hapur një temë diskutimi mbi

kompleksitetin e marrëdhënieve tregtare që zhvillohen on-line. Ndërsa Shqipëria është një pjesë e vogël që lufton për të kapur sfidat e kohës, marrëdhëniet që rregullohen mbi bazën e GDPR-it janë bërë të forta dhe të komplikuara. Kjo duhet në marrëdhëniet që krijohen në tregje të mëdha si Europa, Amerika apo Kina, ku secili ka një rol themelor në mënyrën se si i kryen transaksionet digjitale dhe format e sigurisë kibernetike që përdor. Përfaqësuesit e Komitetit të Biznesit Digjital kanë patur shumë pyetje në lidhje me mënyrën se si zbatohet Mbrojtja e të Dhënave në transaksionet ndërkombëtare, sfidat që do të sjellë e ardhmja për një vend të vogël si Shqipëria që synon të

bëhet pjesë e BE-së dhe të njuhësorë rregullat. Çështja e taksave që aplikohet nga shitjet on-line, sidomos në portalet e gjikandëve të e-commerce-it si Amazon, e-Bay apo Google, ka qenë gjithashtu një temë e diskutuar gjatë takimit. Duke folur për eksperimentat e vlefshme që mund të shkëmbenim me njëri-tjetrin, kreu i Komitetit të Biznesit Digjital, z. Achilleas Kanaris, hapi diskutimin e mënyrës se si ky Komitet duhet të përqasë e-commerce-in dhe gjitha sistemet rregullatore që e rregullojnë atë. Çështjet për zhvillimet e e-commerce-it duhet të vijnë nga tregjet, sektorët që kanë rëndësi, produktet që qarkullojnë, dhe mbi të gjitha, nga nevojat e konsumatorëve.

Amcham Washington and Amcham Albania

Global developments, data governance and technology innovation

The technological innovations of ITI's members, and the digitalisation of the economy more broadly, brings innumerable benefits to European industries and societies. The tech sector empowers European companies of all sizes and across industries – from agriculture to education, from financial services to manufacturing and energy, to healthcare and transportation – to leverage frontier innovations to compete and succeed in the global marketplace.

Convinced that technology to address some of the most socially challenging issues of the time and improve the quality of daily life, EU governing institutions are working to prepare the legislation that will support these technological developments. A general overview of the work being done to regulate data governance laws and procedures, including data protection and their innovation and security, was discussed at the meeting organized by the AmCham in Washington and

the American Chamber in Tirana. Senior officials from different countries, representing committees and institutions directly, as well as from the State Department and Mr. Evangelos Razis of AmCham Washington related to global data protection policies and technological developments.

The meeting focused on how it is proceeding to key markets in the EU and US to protect data in a global market. Europe has developed an extensive framework for privacy and the General Data Protection Regulation is having a global impact on many governments' efforts to update their own privacy legislations and enable their businesses to trade more easily within European market. These developments will help foster the trust of consumer and business in digital products and services, that is critical to the adoption of new technology in the EU. The Implementation

of the data protection framework should focus on deep harmonization within the EU, and flexibility to take into account the ongoing tech evolution, allowing the EU to meet the needs of individuals, businesses and society and innovate across many industries, in unprecedented ways, from revolutionizing the delivery of healthcare, to facilitate a new wave of modern conveniences while ensuring privacy rights are safeguarded.

During the meeting was emphasized the fact that consumer rights in the market rules and market players' access to the control over their personal data is key to encourage them to trust that data will be used transparently, leading to increased consumer welfare in the form of better, more relevant and innovative products and services at lower price or free of charge. Only in this way, strong privacy protections will not be at odds with innovation.

AmCham Uashington dhe AmCham Albania

Zhvillimet globale, qeverisja e të dhënave dhe inovacioni në teknologji

Risite teknologjike dhe digitalizimi i ekonomisë, sjellin përfitime të panumërta për industrinë dhe vendet e BE-së dhe ato në zhvillim. Sektori i teknologjisë është kthyer sot në një mbështetje për kompanitë e të gjitha madhësive dhe në të gjitha industrinë - shërbimet financiare, arsim, bujqësi, kujdesin shëndetësor apo transportin, për të nxitur konkurrencën dhe për të patur sukses në tregun global.

Të bindur se teknologjia lejon të adresojmë disa nga çështjet më sfiduese shoqërore të kohës dhe të përmirësojmë cilësinë e jetës së përditshme, institucionet drejtuese të BE-së janë duke punuar për të përgatitur bazën legjislative që do të mbështesë këto zhvillimeve teknologjike. Një këndvështrim të përgjithshëm të punës që po bëhet për të rregulluar me ligje dhe procedura qeverisjen e të dhënave, brenda të cilave qëndrojnë nocione të mbrojtjes së të dhënave, zhvillimeve teknologjike dhe novacionit dhe sigurisë së tyre, është folur në takimim e organizuar nga Dhoma Amerikane në Uashington dhe Dhoma Amerikane në Tiranë. Në takimim kanë referuar zyrtarë të lartë nga vende të ndryshme, të cilët përfaqësojnë komisione dhe institucione që lidhen drejtpërdrejt me politikën globale të mbrojtjes së të dhënave dhe zhvillimeve teknologjike,

si edhe nga Departamenti i Shtetit dhe z. Evangelos Razis nga AmCham Uashington.

Gjatë takimit është folur për mënyrën se si po procedohet në tregjet kryesore në BE dhe SHBA për të mbrojtur të dhënat në një treg global. Evropa ka zhvilluar një kornizë të gjerë për privatësinë dhe Rregullorja e Përgjithshme e Mbrojtjes së të Dhënave ka një ndikim global në përpjekjet e shumë qeverive për të azhurnuar legjislacionin e tyre të privatësisë dhe për t'i lejuar bizneset e tyre të tregtojnë më lehtë me tregjet evropiane. Këto zhvillime do të ndihmojnë në nxitjen e besimit të konsumatorëve dhe bizneseve në produktet dhe shërbimet digjitale, që është thelbësore për miratimin e një teknologjie të re në BE. Zbatimi i kornizës së mbrojtjes së të dhënave duhet të përqendrohet në harmonizimin e thellë brenda BE-së, dhe fleksibilitetin për të marrë parasysh evolucionin e

vazhdueshëm të teknologjisë, duke lejuar BE-në të përmbushë nevojat e individëve, bizneseve dhe shoqërisë dhe të inovojë në shumë industri, duke revolucionarizuar ofrimin e kujdesit shëndetësor, për të lehtësuar një valë të re të komoditeteve moderne, duke siguruar që të drejtat e intimitetit të jenë të mbrojtura. Gjatë takimit u theksua fakti se besimi i konsumatorit në rregullat e tregut dhe aktorët e tregut është thelbësor. Sigurimi i qasjes dhe i kontrollit të konsumatorëve mbi të dhënat e tyre personale është thelbësor për t'i inkurajuar ata të besojnë se të dhënat do të përdoren në mënyrë transparente, duke çuar në rritjen e mirëqenies së konsumatorit në formën e produkteve dhe shërbimeve më të mira, më të rëndësishme dhe më inovative, me çmime më të ulëta ose falas. Vetëm në këtë mënyrë, mbrojtjet e forta të privatësisë nuk do të jenë në kundërshtim me inovacionin.

Tirana Tech Open

AmCham ED introduces audience to our renewed focus on digitalization

Tirana Tech Open, organized by Expo City, opened its doors for entrepreneurs, investors, institutions, startups, students and teachers to discuss the latest trends in innovation, education and investment.

Tirana Tech Open has set up different profiles to engage future startup entrepreneurs with the aim of promoting investment and digitalization in entrepreneurship and social development.

About 28 guests from different parts of the world led mini-activities, attended by 2900 visitors over the course of the three-day event.

AmCham Executive Director Ilir Trimi was also part of the event, and included referred in his presentation how the American Chamber of Commerce in Albania is working through its community to promote developments in the area of technology and digitalization.

Speaking about digitalization Mr

“

AmCham is giving an effort to promote the benefit of digitalization to his members and to have an impact on economy.

Trimisaid “ The application of digital technologies to your business could mean the difference between success and failure. Digital innovation and the introduction of disruptive technologies are no longer used to give you and edge so that you can better compete, they have be-

come a necessity in order to survive. Growing young populations have fundamentally changed the way we do business and how consumers access goods and services within countries and across borders”

AmCham is promoting the benefits of digitalization to its members and how to have an impact on company growth.

“We at the American Chamber of Commerce recognize the potential of digitalization and believe the business community needs guidance and assistance, that’s why we have recently created the Digital Business Committee” – said Mr.Trimis during his speech.

The Digital Business Committee will focus on important topics such as, e-signature Digital Skills for SMEs. Enhance and promote digital commerce, and will serve our members in three ways, through advocacy, networking and professional development.

Tirana Tech Open

Drejtori i AmCham prezantoi audiencën me fokusin e shtuar mbi digjitalizimin

Tirana Tech Open” e organizuar nga Expo City hapi dyert për sipërmarrës, investitorë, institucione, start up-e, studentë dhe mësues, për të folur rreth tendencave të fundit në Inovacion, Arsim dhe Investime. Tirana Tech Open ka patur profilet e veta të konceptuara mbi bazën e angazhimit të sipërmarrësve start up-eve, studentëve, të gjitha në funksion të promovimit të inovacionit dhe digjitalizimit në sipërmarrje dhe zhvillimet sociale.

Rreth 28 të ftuar nga disa vende të botës kanë qenë pjesë e këtyre miniorganizimeve, të cilët për gjatë tre ditëve janë ndjekur nga 2900 vizitorë. Pjesë e këtij eventi ka qenë edhe Dhoma Amerikane nëpërmjet Drejtorit Ekzekutiv, z. Ilir Trimi, i cili ka referuar për mënyrën se si Dhoma Amerikane po punon nëpërmjet komunitetit të saj, për të promovuar zhvillimet në fushën e teknologjisë dhe digjitalizimit.

“

AmCham është duke u përpjekur të promovojë **përfitim** e digjitalizimit për anëtarët e saj dhe të ketë një ndikim në ekonomi.

Duke folur për digjitalizimin, z. Trimi tha se “Zbatimi i teknologjive digjitale në biznesin tuaj mund të nënkuptojë ndryshimin midis suksesit dhe dështimit. Inovacioni digjital dhe futja e teknologjive konkurruese nuk përdoren më për t’ju dhënë përparësi, në mënyrë që

të konkurroni më mirë, ato janë bërë një domosdoshmëri për të mbijetuar. Rritja e popullsisë ka ndryshuar rrënjësisht mënyrën se si ne bëjmë biznes dhe se si përdoruesit i qasen mallrave dhe shërbimeve brenda vendeve dhe përtej kufijve”.

AmCham është duke u përpjekur të promovojë përfitim e digjitalizimit për anëtarët e saj dhe të ketë një ndikim në ekonomi.

“Ne në Dhomën Amerikane të Tregtisë njohim potencialin e digjitalizimit dhe besojmë se komuniteti i biznesit ka nevojë për orientim dhe ndihmë, kjo është arsyeja pse ne kemi krijuar kohët e fundit Komitetin e Biznesit Digjital” - tha z. Trimi gjatë fjalës së tij. Komiteti i Biznesit Digjital do të përqendrohet në tema të rëndësishme siç janë, Novacionet digjitale e-signature, promovimi i e-commerce dhe do t’u shërbejë anëtarëve tanë në tre mënyra - përmes avokimit, network-ut dhe zhvillimit profesional.

Annual Conference of Best Practices

AmChams in Europe discuss best practices in Belgrade

The Best Practices Conference for American Chambers of Commerce in Europe is traditionally organized and hosted by one of the European chambers and focuses on facilitating the exchange of best practices and discussing relevant issues affecting AmChams and their members. For the host AmCham, this is an opportunity to showcase their country and expose its members to the AmCham network.

This year's event was hosted by AmCham Serbia in Belgrade. The three-day conference dealt with issues that come up often for AmChams and their staff during work. The event also featured a novelty with the issuing of the first AmCham Best Practice Award. Best practices are defined as great initiatives that have boosted AmCham operations with innovative ideas. These are then shared with the other organizations. Five countries competed with their best practices and ultimately AmCham Belgium came up on top, winning the award.

AmCham executive directors attending the meeting also discussed how they conduct their day-to-day activities and key leadership elements needed for AmChams. Events, advocacy, memberships, communications and sponsorships were issues extensively discussed at the meeting of AmCham leaders and staff from all over Europe. They brought their experiences on how to solve issues at hand, including what to take under consideration when working to develop and grow memberships as well as how to have consolidated budgets.

The meeting also had the aspect of network development and entertainment. AmCham staff and executives in Europe used the opportunity to visit historic and cultural centers and venues in Belgrade.

Established in 1963, AmChams in Europe serves as an umbrella organization for the 45 American Chambers of Commerce (AmChams) from 43 countries across Europe and Eurasia. In Europe, we represent the interests of more than 17,000 U.S. and European companies, employing 20 million people, and account for more than \$1.1 trillion in investments on both sides of the Atlantic.

Konferenca Vjetore e Praktikave më të mira

Dhomat Amerikane në Evropë flasin për praktikat më të mira në Beograd

Konferenca vjetore "Praktikat më të mira" e Dhomave Amerikane në Evropë organizohet tradicionalisht nga një anëtar i AmCham-eve të Evropës dhe përqendrohet në lehtësimin e shkëmbimit të praktikave më të mira dhe diskutimin e çështjeve përkatëse që prekin AmCham-et dhe anëtarët e tyre. Për AmCham-in pritës, kjo është një mundësi e mirë për të treguar vendin e tij dhe për të ekspozuar e anëtarët e tij në rrjetin AmCham-eve.

Këtë vit, ky event u organizua nga AmCham Serbia në Beograd. Konferenca tre ditore ka sjellë tema të aktivitetit të përditshëm që bëjnë stafet e AmCham-eve për të zhvilluar organizatën e tyre, por dhe ka patur risinë e dhënies së çmimit për AmCham-in që ka sjellë praktikën më të mirë. "Praktika më e Mirë" është konsideruar si një si një iniciativë e shkëlqyer që stimulon AmCham-et të punojnë me ide novatore dhe t'i ndajnë ato edhe me organizatat e tjera. Pesë vende kanë konkurruar me praktikatat e tyre më të mira dhe në fund fitues është shpallur AmCham Belgjika.

Gjatë takimit, Drejtorët Ekzekutivë të Dhomave Amerikane kanë folur dhe për mënyrën se si zhvillojnë në aktivitetin e përditshëm elementët kryesorë të drejtimit të organizatës. Aktivitetet, politikat avokuese, anëtarësia, komunikimi dhe sponsorizimet, kanë qenë çështje që janë trajtuar gjerësisht nga drejtuesit dhe stafet e Dhomave Amerikane prezente në takim. Ata kanë sjellë eksperiencat e tyre se si i zgjidhin çështjet që iu dalin në punën e tyre, çfarë duhet të kenë në konsideratë, si punojnë për të zhvilluar anëtarësinë si edhe për të patur buxhete të konsoliduara.

Takimi ka trajtuar edhe aspektin e zhvillimit të *network*-ut dhe argëtimit. Stafet dhe drejtuesit e AmCham-eve në Evropë kanë vizituar qendra dhe vende historike e kulturore të Beogradit.

Themeluar në vitin 1963, AmCham Evropë shërben si organizatë ombrellë për 45 Dhomat e Tregtisë Amerikane (AmChams) nga 43 vende në të gjithë Evropën dhe Euroazinë. Në Evropë ne përfaqësojmë interesat e më shumë se 17,000 kompanive amerikane dhe evropiane që punësojnë 20 milion punonjës dhe që përbëjnë më shumë se 1.1 trilion dollarë në investime nga të dy anët e Atlantikut.

During World War I, a group of Americans came to Albania to offer logistical assistance to army units stationed in Korça. After the war ended in 1918, some of them did not leave but remained in Albania and settled in Tirana where they helped to open an orphanage. They took photos of their travels and activities in Albania, and these rare and previously unexplored photos were featured at the networking event organized by AmCham.

100 YEARS OF HISTORY: ALBANIAN-AMERICAN RELATIONS IN PICTURES

Back to Work event brings together AmCham members

With the summer season over, AmCham member businesses are not only back to work in full gear, and during the "Back to Work" event had the opportunity to hear about ambitious programs of AmCham. To discuss plans ahead and to network, AmCham organized event, bringing together members in a unique setting. The networking event had as a backdrop of a photo exhibition of Americans' living in Albania after World War I, celebrating 100 years of Albanian-American history. AmCham President Enio Jaço welcomed members to the event and praised the cooperation and networking opportunities the organization offers -- Back

to Work being one of several formats available. In his remarks to members, Mr. Jaço emphasized that AmCham is working to build ambitious programs that will help members with training and development.

"The ties and relationship between Albania and the United States are at the core of AmCham's work, and we work every day to promote this relationship and the history that appears in these 100-year-old photographs, which show how far back our relation goes," AmCham President Enio Jaço said in his remarks. The key attraction at the event were old photographs on display, evoking

“The key attraction at the event were old photographs on display, evoking Albania's dealings with Americans, dating back to 1918-1920.

Albania's dealings with Americans, dating back to 1918-1920. Auron Tare,

the Albanian-American scholar and historian, spoke about these photographs, their origin and history, and brought details of the activity of Americans in Albania at the time. In his remarks about the history of the photos, Mr. Tare explained that they go back to the origins of many institutions in Albania founded as a result of the work of American institutions, such as the "Harry Fultz" Educational Institution, the country's first orphanage, etc.

100 VJET HISTORI MARRËDHËNIE SHQIPTARO- AMERIKANE NË FOTO

'Back to Work' mbledh së bashku anëtarët e AmCham

Në luftën e Parë Botërore një grup amerikanësh erdhën në Shqipëri për të ndihmuar me logjistike ushtrinë e tyre që ishte vendosur në Korçë. Pas mbarimit të luftës në 1918-ën, një pjesë e tyre nuk u larguan, por mbetën në Shqipëri dhe u vendosën në Tiranë ku ndihmuar për të hapur Shtëpinë e Fëmijës. Ata kanë bërë foto nga udhëtimet dhe veprimtaria e tyre në Shqipëri, dhe këto foto të rralla dhe të paeksponuara më parë, u shfaqën në network-un e organizuar nga Dhoma Amerikane.

Back to Work' ka mbledhur anëtarët, të cilët pas sezonit veror rikthehen fuqishëm jo vetëm në bizneset e tyre, por edhe në programet ambicioze të Dhomës Amerikane. Network-u pati në sfond ekspozitën me foto nga jeta e amerikanëve në Shqipërinë e mbas Luftës së Parë Botërore që celebron 100 vjet histori shqiptaro- amerikane.

Presidenti i AmCham-it, z. Enio Jaço, ka përshëndetur anëtarët dhe ka vlerësuar format e bashkëpunimit dhe të netëork-ut që organizata mundëson, dhe 'Back to Work' është pikërisht një nga ato formate që i shërben këtij qëllimi. Z. Jaço në komunikimin e tij me anëtarët, ka theksuar se Dhoma Amerikane po punon për të ndër-tuar programet ambicioze që i shërbejnë trajnimit dhe zhvillimit të anëtarëve. "Lidhja dhe marrëdhënia mes Shqipërisë dhe SHBA-së është në

themel të punës së Dhomës Amerikane dhe ne punojmë çdo ditë për të promovuar këtë marrëdhënie dhe histori që shfaqet dhe në këto fotografi 100 vje-care dhe tregojnë se sa të hershme janë marrëdhëniet tona" – u shpreh gjatë fjalës së tij Presidenti z. Enio Jaço.

Si element interesant i këtij aktiviteti ishin dhe fotot e vjetra të ekpozuara që evokojnë raportet me amerikanët dhe datojnë në vitet 1918-1920. Mbi këto fotografi, origjinën dhe historinë

“Si element interesant i këtij aktiviteti ishin dhe fotot e vjetra të ekpozuara që evokojnë raportet me amerikanët dhe datojnë në vitet 1918-1920.

e tyre, ka folur z. Auron Tare, studiuesi dhe historiani shqiptaro - amerikan, i cili ka sjellë detaje nga aktiviteti i amerikanëve në Shqipërinë e asaj kohe. Duke folur mbi historinë e fotove, z. Tare ka shpjeguar zanafillën e shumë institucioneve të krijuara në Shqipëri si rrjedhojë e punës së amerikanëve, si institucioni arsimor "Harry Fultz", Shtëpia e parë e Fëmijës etj.

**CBS Launches
Digital Platforms on
5th Anniversary
establishment**

**GROWTH.
TOGETHER.**

YESTERDAY
TODAY
TOMORROW

The event adopted the
business-after-hours
AmCham model

Eventi ishte pjesë e formatit
“Biznes pas Pune”
në Dhomën Amerikane

**CBS përuron
5 Platformat
Digjitale në
5 Vjetorin
e krijimit**

The introduction of five digital platforms that provide long-term solutions to key sectors of the economy, brought together 300 participants from the business community, as well as high ranking officials, experts and international donors.

On September 26, 2019, Creative Business Solutions (CBS) held its first annual event entitled ‘Growth Together’. The event adopted the business-after-hours model that helps to promote AmCham members to its audiences and beyond, leading to better cooperation.

As a response to the invitation for stronger partnerships, attending the event were representatives of CBS’s strategic partners like USAID, EU, World Bank, GIZ, SIDA, etc. as well as banking and financial institution executives, experts, donors and investors. All joined in to explore how to develop their businesses and various projects through these platforms. These digital products set up by CBS and its partners have had an impact on the growth of 3,000 businesses with a revenue capital of 43 million USD or 100,000 USD in revenues for each of the partner businesses. Furthermore, the products have boosted investments and delivered new job openings aimed at sustainable development for these companies. In his remarks, the founder and CEO of CBS, Enio Jaço, welcomed all participants and underlined the importance of partnerships in such projects.

“Our platforms are already active and this represents a major change for CBS. We began by designing products that offer sustainable solutions. We are open to sharing these products with everyone that is interested in increasing investment in their business activities” he said.

Platformat tona janë tashmë aktive dhe kjo përfaqëson një ndryshim madhor për CBS-in. Ne filluam nga dizenjimi i produkteve që ofrojnë një zhvillim të qëndrueshëm. Ne jemi të hapur për t'i ndarë këto produkte me këdo që është i interesuar të rrisë investimet në aktivitetin e tij të biznesit.

Prezantimi i pesë platformave digjitale që i japin zgjidhje afatgjata disa prej sektorëve kyç të ekonomisë, mbledhi bashkë në Tiranë, 300 pjesëmarrës nga sektori i biznesit dhe institucione të rëndësishme financiare ndërkombëtare. Creative Business Solutions (CBS) organizoi më datë 26 shtator 2019, Eventin e Parë Vjetor, “Growth Together”. Natyra e këtij eventi ishte “Biznes pas Pune”, si model që promovon anëtarë të Dhomës Amerikane brenda dhe jashtë audiencës së saj, me qëllim bashkëpunimin mes tyre. Fokus i këtij takimi ishte prezantimi dhe hapja e pesë platformave inovative, digjitale të krijuara nga CBS, si urë lidhëse për bizneset dhe mundësitë e përbashkëta.

Si përgjigje e ftesës për një partnership më të fortë, pjesëmarrësit në këtë event ishin partnerë strategjikë të CBS si USAID, BE, Banka Botërore, GIZ, SIDA, etj., përfaqësues të lartë ekzekutive bankash, institucione financiare, ekspertë, donatorë dhe investitorë. Të

gjithë u bashkuan për të eksploruar si të zhvillojnë bizneset e tyre dhe projekte të ndryshme përmes kësaj platforme.

Produktet digjitale të krijuara nga CBS dhe partnerët, kanë ndikuar në rritjen e rreth 3 mijë bizneseve, me një kapital të ardhurash prej 43 milionë USD në total, apo 100 mijë USD të ardhura të reja për secilin nga bizneset partnere. Për më tepër, këto produkte kanë promovuar investime dhe kanë ndihmuar për të hapur vende të reja pune me qëllim zhvillimin e qëndrueshëm të këtyre kompanive. Themeluesi dhe Drejtori Ekzekutiv i CBS-it, z. Enio Jaço, njëkohësisht President i Dhomës Amerikane të Tregtisë, duke falenderuar të gjithë pjesëmarrësit për interesin e lartë tha:

“Platformat tona janë tashmë aktive dhe kjo përfaqëson një ndryshim madhor për CBS-in. Ne filluam nga dizenjimi i produkteve që ofrojnë një zhvillim të qëndrueshëm. Ne jemi të hapur për t'i ndarë këto produkte me këdo që është i interesuar të rrisë investimet në aktivitetin e tij të biznesit”.

AgroWeb.org

AGROWEB WITH TWO NEW INFORMATIVE PAGES

AgroWeb, the ultimate online communication tool on healthy living, reaches 2 million people a month. The platform has over 351,000 followers on Facebook and is the most popular page for Albanians in the country and abroad. AgroWeb will be expanded as an online media platform with the launch of two new informative websites. Smart Life by AgroWeb and Health by AgroWeb will aim to increase the quality of life, wellbeing and health.

SË SHPEJTI ME DY FAQE TË REJA INFORMATIVE

AgroWeb, ky mjet i komunikimit on-line mbi jetesën e shëndetshme, arrin plot 2 milionë njerëz në muaj. Platforma ka mbi 351,000 ndjekës në Facebook, dhe është faqja më popullore për shqiptarët brenda dhe jashtë Shqipërisë. AgroWeb do të vijojë zgjerimin e tij si platformë mediatike on-line, me hapjen e dy faqeve të reja informative. Smart Life nga AgroWeb dhe Shëndet nga AgroWeb, të cilat synojnë rritjen e cilësisë së jetesës, gjithashtu dhe kujdesin ndaj shëndetit.

IntoAlbania

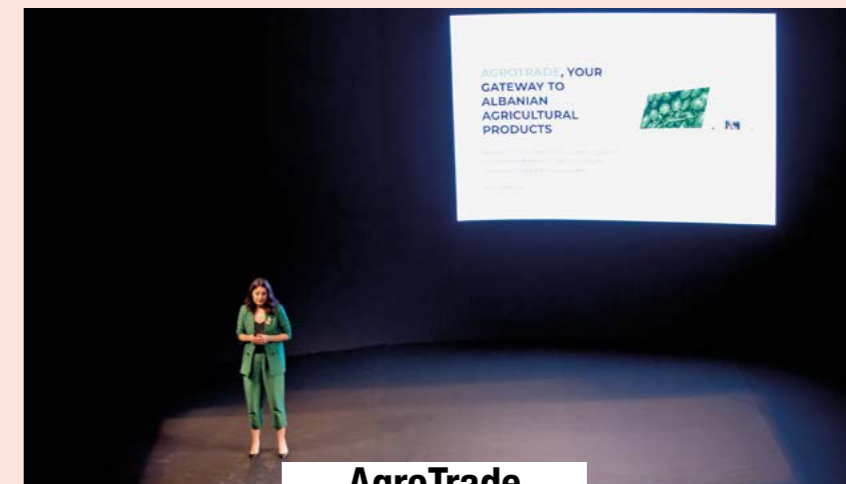
INTOALBANIA, A ONE-STOP PLATFORM FOR TOURISTS

IntoAlbania is a digital one-of-a-kind product that provides authentic experiences for foreigners in Albania. Tourists who want to visit Albania can use the platform to buy airline tickets, book accommodation, discover the right attractions, restaurants, bars, tours, etc. Nearly 45,000 tourists who used the platform have visited Albania and over 100 small and medium enterprises use the platform for their transactions. At the core of IntoAlbania is its e-commerce function that brings Albanian businesses closer to international customers.

INFORMACION DHE TRANSAKSIONE, GJITHÇKA PËR TURISTËT NË NJË FAQE

IntoAlbania, është një platformë digjitale e vetmja e llojit të vet që iu ofron përvoja autentike të huajve në Shqipëri. Turistët që vizitojnë Shqipërinë mund ta përdorin platformën për të blerë biletën e avionit, të prenotojnë qëndrimin, të zbulojnë atraksionet e duhura, restorantet, baret, turet, etj. Afërsisht 45 mijë turistë, të cilët kanë përdorur platformën kanë vizituar Shqipërinë dhe mbi 100 SME kanë kryer transaksione nëpërmjet faqes. IntoAlbania mbart në bërthamën e platformës së saj funksionin E-Commerce, i cili ndihmon afrimin e bizneseve shqiptare me klientë të huaj.

AgroTrade

AGROTRADE – A BRIDGE BETWEEN PRODUCERS AND FOREIGN BUYERS

AgroTrade is an online B2B platform that connects businesses in the agriculture sector with regional and international markets, with integrated 360-degree trading procedures. The platform facilitates communication, promotion and visibility for Providers, while reducing the time consuming process for Product Seekers. AgroTrade aims to become a regional leader in providing export-ready companies with the opportunity to expand in international markets.

NJË URË LIDHËSE MIDIS PRODHUESVE SHQIPTARË DHE BLERËSVE TË HUAJ

AgroTrade është një platformë on-line B2B që lidh kompanitë operuese në fushën e bujqësisë me tregjet rajonale dhe ndërkombëtare, me procedura të integruara të tregtimit 360°. Platforma lehtëson komunikimin, promovimin dhe paraqitjen për shitësit, ndërkohë që redukton kohën për blerësit. AgroTrade synon të bëhet lideri rajonal në ofrimin e kompanive të gatshme për eksport me mundësinë për t'u zgjeruar në tregjet ndërkombëtare.

I3 - CBS's latest innovative product

A NEW INVESTMENT FUND WITH SOCIAL AND ENVIRONMENT IMPACT

We will provide our assistance to companies receiving grants or technical assistance. We will look into the possibility of financing large and small enterprises, which want to invest in sustainable agriculture, renewable energy, tourism, health, education, etc” Mr. Jaço said

It is called the Impact Investing Initiative. A global trend that emerged 12 years ago, in 2007, today a \$500 billion industry.

CBS BRINGS IT TO ALBANIA FOR THE FIRST TIME.

At the conclusion of the event, the CEO of CBS, Enio Jaço, present-

ed the latest product that CBS will deliver soon - called Impact Investing Initiative, or I3 - and is expected to be launched by the end of 2020.

The project aims to create an equity fund (grants) for investments that will have a positive social and environmental impact on the country, in addition to financial benefits.

“We will provide our assistance to companies receiving grants or technical assistance. We will look into the possibility of financing large and small enterprises, which want to invest in sustainable agriculture, renewable energy, tourism, health, education, etc” Mr. Jaço said.

LORES, digital loan referral system

LORES is an online platform that collects and processes data from agribusinesses, structures it in an appropriate format for credit decisions and sends it electronically to banks. Only three months after being launched by CBS, five of Albania's largest banks embraced LORES. Until now the platform has helped to disburse 215 loans worth \$6.5 million, with another \$13 million in the disbursement process.

CBS will soon launch LORES 2.0, which brings innovation to its function in three ways.

First, LORES 2.0 will be open and clients can apply directly into the system.

Second, the platform will open to External agents for referrals, who will receive commissions for each successful loan.

Third, for bankers, LORES will provide financial novelty that lowers the risk of loans, providing cheaper fees for clients.

I3 Nisma e Re e CBS, për produktet inovative

NJË FOND I RI INVESTIMI ME IMPAKT SOCIAL DHE MJEDISOR

Ne do të ofrojmë ndihmën tonë që kompanitë të marrin grante ose asistencë teknike. Ne do të shohim mundësinë e financimit të Sipërmarrjeve të Mëdha e të Vogla, të cilat duan të investojnë në bujqësinë e qëndrueshme, energjinë e rinovueshme, turizëm, shëndetësi, arsim etj.” - u shpreh z. Jaço

Quket Impact Investing Initiative. Një fenomen global që lindi 12 vjet më parë në 2007-ën, dhe sot është një industri 500 miliardë dollarëshe.

CBS, E SJELL PËR HERË TË PARË NË SHQIPËRI.

Në mbyllje të eventit, Drejtori Ekzekutiv i CBS, z. Enio Jaço prezantoi produktin e ri të cilin CBS-i do ta paraqesë së shpejti i quajtur - Impact Investing Initiative ose I3 dhe pritet të lançohet nga fundi i 2020-ës.

Projekti synon krijimin e një fondi me kapital (grante) për investime që do të kenë ndikim pozitiv, social dhe mjedisor në vend, krahas përfitimeve financiare.

“Ne do të ofrojmë ndihmën tonë që kompanitë të marrin grante ose asistencë teknike. Ne do të shohim mundësinë e financimit të Sipërmarrjeve të Mëdha e të Vogla, të cilat duan të investojnë në bujqësinë e qëndrueshme, energjinë e rinovueshme, turizëm, shëndetësi, arsim etj.” - u shpreh z. Jaço.

LORES, platforma digjitale e referimit të Kredive

LORES, një platformë që grumbullon, proceson të dhënat e agrobizneseve, i strukturon ato në formatin e duhur dhe ua dërgon bankave elektronikisht në një format të strukturuar, gati për vendime kreditore. Vetëm 3 muaj pas lançimit, 5 nga bankat më të mëdha përfaquan menjëherë LORES. Deri tani platforma ka ndihmuar në disbursimin e 215 kredive me një vlerë prej 6.5 milionë dollarë, ndërsa 13 milionë dollarë të tjera janë në proces disbursimi. CBS së shpejti do të lançojë fazën e dytë të këtij produkti, LORES 2.0, i cili sjell risi në funksionimin e tij në tre mënyra.

Së pari, me LORES 2.0 sistemi do jetë i hapur dhe çdo klient mund të aplikojë direkt në sistem.

Së dyti, LORES do hapet për referime edhe për ekspertët e jashtëm, të cilët do fitojnë një komision për çdo kredi të suksesshme.

Së treti, për bankierët: LORES do ofrojë një inovacion financiar që do t'i bëjë kreditë me risk më të ulët, por dhe me çmim më të ulët për klientin.

member news

lajme anëtarësh

Philip Morris Albania recently premiered in the country its UNSMOKE initiative. Through this initiative -- introduced in a presentation at the premises of the Center for Opening and Dialogue (COD) -- the world's leading tobacco company aims to spread a simple message, which is also a reflection of some of its key corporate positions: if you don't smoke, don't start; if you do smoke, quit and if you don't, change. #Unsmokeyourworld is a Philip Morris International initiative to speed up a landmark change in public health toward a future where cigarettes will no longer be used. The #unsmoke movement aims to create a community of people who can accelerate this change. It reinforces the message that quitting cigarettes and nicotine altogether is the best choice any smoker can make and for those adult smokers who would otherwise continue to smoke, a reasonable plan is needed. It calls for these men and women to be given access and information about the scientifically-based alternatives that innovation and technology have enabled.

Anis Brahimaj of Philip Morris Albania spoke about the importance of implementing UNSMOKE in Albania and its public spaces. "Albania has a high prevalence of smokers who could benefit from an initiative that has reached over 1 million internet sign-ups worldwide," she said. Attendees became more familiar with the UNSMOKE campaign through the explanation of Philip Morris International's representative from Lausanne, Mario Moniz Barreto, of the genesis of this initiative

and its global development.

Mr. Barreto said: "Unsmoke is an initiative that wants to accelerate the rate at which smoking will decline. We encourage adults who do not smoke not to start, or if they do, to quit. If not, consider switching to smoke-free alternatives."

Mr. Moniz Barreto also added: "After decades of education, prevention and cessation policies, there are still more than a billion adult smokers in the world. We believe we can help address this global public health problem with joint efforts from the public and private sectors."

Meanwhile, Professor Edmond Dragoti, a sociologist and psychologist, introduced the participants to human behavior trends and how important the positive examples are in embracing new initiatives.

"People are often prone to act in a way that is harmful to themselves, their loved ones and their environment. But they usually do not give up on this behavior easily because they will always find a way to rationalize their choices. For these people the concept of 'risk reduction' is much better than the 'zero tolerance' approach. Give people sun protection on the beach, give smokers alternatives, give stevia to diabetics and you'll save more lives than banning options," he said. At the end of the event, six photo stories from a smokeless daily life were featured at a special corner of COD to share the personal messages and stories of those who have managed to change their lives for the better.

About Philip Morris International: Securing a Smokeless Future
Philip Morris International (PMI) is leading a transformation in the tobacco industry to create a smoke-free future and eventually replace cigarette smoke-free products for the ben-

efit of adults who otherwise would continue to smoke. PMI is a leading international tobacco company engaged in the manufacture and sale of cigarettes, smoke-free products and electronic accessories as well as other nicotine-containing products in markets outside the United States. PMI is building a future in a new category of smoke-free products that, while not harmless, are a much better choice than traditional cigarettes. Through its multidisciplinary product development and advanced science capabilities, PMI aims to ensure that smoke-free products meet adult consumer requirements and stringent regulatory requirements.

Gallery 70 Contemporary Art was pleased to present Jon Kraja's personal exhibition. The exhibition consists of paintings on acrylic and two sculptures made from recycled materials, from artist's latest cycles. Jon Kraja brings his personal quest for beauty to a consumerist and over polluted world. If in his paintings he finds beauty in the rapid casting of colors and the unpredictability created in the collision between them, in the sculptures he researches the sensitivity of the shapes resulting from the deformation of plastic bottles, a process of hand manipulation that the artist conducts himself. The end result of the process of transformation, as the artist says, reminds him of the subtleness of the draperies of old masters 'sculpture. In both cases, in the paintings and in the sculptures, there is a demand for balance between the instantaneous and brutal act of creating and displaying the fragility and the details carefully preserved in order to reach the entirety of the artwork.

Philip Morris Albania prezantoi sot për herë të parë në Shqipëri nismën UNSMOKE – Çtymos. Përmes kësaj iniciative, të prezantuar në mjediset e COD-Qendra për Hapje dhe Dialog-, kompania lider e duhanit në botë, synon të shpërndajë mesazhin e thjeshtë, që është gjithashtu një pasqyrim i disa prej pozicioneve kryesore të korporatës: nëse nuk pini duhan, mos filloni; nëse pini, hiqni dorë dhe nëse nuk e lini, ndryshoni. #Unsmokeyourworld është një nismë e PMI për të shpejtuar një ndryshim historik në shëndetin publik drejt një të ardhme ku cigaret nuk do të përdoren më. Lëvizja #unsmoke, synon të krijojë një bashkësi njerëzish që mund ta përshpejtojnë këtë ndryshim. Përforon mesazhin se heqja dorë nga cigaret dhe nikotina në tërësi, është zgjidhja më e mirë që çdo duhanpirës mund të bëjë dhe për ata duhanpirës të rritur që përndryshe, do të vazhdojnë të pinë cigare, nevojitet një plan i arsyeshëm. Bën thirrje që këtyre burrave dhe grave t'u jepet qasje dhe informacioni rreth alternativave të argumentuara shkencërisht që inovacioni dhe teknologjia kanë mundësuar.

Anis Brahimaj, nga Philip Morris Albania, foli mbi rëndësinë e implementimit të UNSMOKE në vendin tonë dhe hapësirave përfshirëse. "Shqipëria ka një prevalencë të lartë të duhanpirësve që mund të përfitojnë nga një iniciativë që ka arritur mbi 1 milion aktivizime në internet në të gjithë botën". Të pranishmit u njohën më nga afër me fushatën UNSMOKE, përmes shpjegimit të përfaqësuesit të Philip Morris International nga Lausanne, Mario Moniz Barreto, prej gjenezës së kësaj iniciative dhe zhvillimit të

mëtejshëm global. Sipas tij, "Unsmoke, është një iniciativë që dëshiron të përshpejtojë shkallën në të cilën pirja e duhanit do të hjerë. Ne inkurajojmë të rriturit që nuk pinë duhan që ta lënë. Nëse nuk e lënë, të konsiderojnë kalimin në alternativa pa tym". Gjithashtu Mario Moniz Barreto shtoi se "Pas dekadave edukimi, parandalimi dhe politikave të ndërprerjes, ka akoma më shumë se një miliardë duhanpirës të rritur në botë. Ne besojmë se mund të ndihmojmë në adresimin e këtij problemi global të shëndetit publik, me përpjekje të përbashkëta nga sektori publik dhe privat".

Ndërkohë Profesor Edmond Dragoti, Sociolog dhe Psikolog njohu të pranishmit me sjelljet njerëzore dhe sa të rëndësishëm janë shembujt pozitivë në përqafimin e nismave të reja.

"Njerëzit shpesh janë të prirur të veprojnë në një mënyrë të dëmshme për veten, të dashurit e tyre dhe mjedisin e tyre. Por, ata zakonisht nuk heqin dorë nga kjo sjellje lehtë, sepse gjithmonë do të gjejnë një mënyrë për të racionalizuar zgjedhjet e tyre. Për këta njerëz koncepti i "reduktimit të riskut" është shumë më i mirë në krahasim me qasjen "tolerancë zero". Jepuni njerëzve mbrojtje ndaj diellit në plazh, jepni stevia diabetikëve dhe do të kurseni më shumë jetë se sa me ndalim".

Së fundmi, gjashtë foto histori nga përditshmëria pa tym, u ekspozuan në këndin e posaçëm të ekspozitave në COD për të ndarë mesazhet personale dhe historitë e atyre që ia kanë dalë të ndryshojnë jetët e tyre për mirë.

Rreth Philip Morris International: Sigurimi i një të ardhme pa tym
Philip Morris International (PMI) po udhëheq një transformim në industrinë e duhanit për të krijuar një të ardhme pa tym dhe të zëvendësiojë përfundimisht cigaren me produkte

pa tym në dobi të të rriturve, të cilët në të kundërt do të vazhdonin të pinin duhan. PMI është një kompani udhëheqëse ndërkombëtare e duhanit e angazhuar në prodhimin dhe shitjen e cigareve, produkteve pa tym dhe pajisjeve elektronike e aksesoreve shtesë, si dhe produkteve të tjera që përmbajnë nikotinë në tregjet jashtë SH.B.A.-së. PMI po ndërton një të ardhme në një kategori të re të produkteve pa tym, që edhe pse nuk janë të padëmshme, janë një zgjedhje shumë më e mirë sesa pirja e cigareve tradicionale. Përmes aftësisë multidisciplinore në zhvillimin e produktit dhe shkencës së avancuar, PMI synon të sigurojë që produktet pa tym të plotësojnë kërkesat e konsumatorit të rritur dhe kërkesat e rrepta rregullatore.

Gallery 70 Contemporary Art ka prezantuar ekspozitën personale të Jon Krajes. Ekspozita përbëhet prej tablosh në akrilik dhe dy skulptura të realizuara me materiale të ricikluara, prej cikleve më të fundit të autorit. Jon Kraja sjell kërkimin e tij personal të bukurisë tek një botë konsumiste dhe e mbindotur. Nëse në tablotë e tij ai e gjen të bukurën tek hedhja e shpejtë e ngjyrave dhe e rastësishmja që krijohet në përplasjen mes tyre, tek skulpturat ai kërkon ndjeshmërinë e formave që vijnë si rezultat i deformimit të shisheve plastike gjatë procesit të transformimit të tyre prej atij vetë. Ky proces transformimi, si shprehet autori, i kujton atij finesën e drapërive të mjeshtrove të vjetër të skulpturës. Në të dy rastet, si tek tablotë si tek skulpturat, kemi kërkesën për ekuilibër mes aktit të shpejtë e brutal të krijimit dhe evidentimit të delikates dhe detajit që ruhen me kujdes për të arritur në plotësimin e veprës.

member news

lajme anëtarësh

The AADF has been in Albania for 10 years! At the Palace of Congresses in the presence of 1,000 guests, that included collaborators and beneficiaries of the Foundation's programs. Remarks were given by the Chairman of the AADF Board of Directors Mr. Michael Granoff, special guest Mrs. Victoria Nuland, Tirana Mayor Mr. Erion Veliaj, the Charge D' Affairs of the US Embassy in Tirana Ms. Leyla Moses Ones, Leader of the Opposition Mr. Lulzim Basha, and the personal messages from four US Presidents, Mr. Clinton, Mr. Bush, Mr. Obama and Mr. Trump. This gave the work, the effort of the projects of AADF an unprecedented dimension and extraordinary meaning. They motivated and touched everyone in the great hall and even more so, each member of the most dedicated and talented staff in Albania. With more than 60 million Dollars committed, more than 100 million dollars generated and with an economic impact of more than 250 million Dollars AADF along with its more than 100 national and international partners, convincingly ushered in the second decade of its efforts with clear understanding of the responsibilities it has undertaken, the high expectations of the public for its projects and the performance at the highest international standards required. Now is the time, and we are ready! Future is today!

Frost & Fire Consulting Time to reap seems to have come for Frost & Fire Consulting, the legal and financial consulting firm that has been operating in Albania for well over 5 years now. The firm, directed by Managing Partner Rezart Spahia, has come to the forefront of the attention of its clients for the legal precision and quickness with which it addresses all the needs of its clients. "The lawyers are very professional. The quality of work is excellent and completed within the given deadlines. Last but not least, the partners are very proactive when addressing the open issues," says one of Frost & Fire's mergers & acquisitions clients. Many of these clients, based on their successful experiences with Frost & Fire, felt the need to comment about their positive impressions and benefits received by working with the firm and its US trained and licensed attorneys, Rezart Spahia and Reshard Kelliçi. One of their banking industry clients commented that "Frost & Fire is very attractive and valuable due to the thorough and exhausting analysis of every issue involved in any matter. Their service is prompt and every document produced is of international standards." Another client in the same industry thought that the firm's "professionalism, legal acumen, meticulousness and thorough knowledge of Albania's legal framework and its business climate have been clearly demon-

strated in the reports, analysis and draft legislation that they have proposed, which have all been of an outstanding quality." Clients in the project finance and development industry thought that "Frost & Fire Consulting provides quality professional support in helping their clients achieve their goals by playing the needed roles as a counsellor, advocate, negotiator, and problem solver." They believe that this firm "stands for sophistication, expertise, integrity and value" and they highly appreciate the fact that Frost & Fire "is the only law firm in Albania where two of its members are US-qualified lawyers with extensive experience with some of the top global law firms in the corporate, securities, and energy and infrastructure area." Clients also think that the firm's lawyers "focus on essential things that are important from the point of view of business to bypass difficulties and conflicts and complete the transaction in a way that not only protects our interests but also creates the foundation for a healthy cooperation with anyone we are negotiating." As one of their clients simply put it, "they are without a doubt the best law firm in the country for corporate and financial work." And Frost & Fire shows their appreciation for their clients by continuing to offer them a great value package through their international standards work product, accurate and practical legal advice, unmatched integrity and second to none commitment to their clients' interest.

AADF bëri 10 vjet në Shqipëri! Në Pallatin e Kongreseve, në praninë e mbi 1000 të ftuarve, të gjithë bashkëpunëtorë apo përfitues të programeve të Fondacionit, fjala e Kryetarit të Bordit të Drejtorëve, zotit Michael Granoff, fjala e të ftuarës speciale zonjës Victoria Nuland, fjala e Kryetarit të Bashkisë, zotit Erion Veliaj, fjala e të Ngarkuarës me Punë të Ambasadës së SHBA-ve, zonjës Leyla Moses-Ones, apo ajo e kryetarit të opozitës, zotit Lulzim Basha, dhe në mënyrë të veçantë, katër mesazhet personale të katër Presidentëve të Shteteve të Bashkuara të Amerikës, Clinton, Bush, Obama dhe Trump, i dhanë një dimension të paprecedentë dhe një kuptim të jashtëzakonshëm punës, përpjekjeve, rezultateve dhe projekteve të AADF-së. Ato motivuan dhe emocionuan gjithkënd në sallë, por më së shumti, secilin prej anëtarëve të stafit më të përkushtuar dhe më të talentuar në vend. Me mbi 60 milionë USD të angazhuara, mbi 100 milionë USD të ngritura dhe me një impakt ekonomik mbi 250 milionë USD, AADF në bashkëpunim me mbi 100 partnerë kombëtarë dhe ndërkombëtarë me të cilët ai bashkëpunon, hyn në dhjetëvjetorin e dytë bindshëm dhe me vetëdije të plotë për përgjegjësitë që ka marrë përsipër, pritshmërinë e lartë që publiku ka ndaj projekteve të tij dhe performancës në standardet më të larta botërore. Koha nuk pret, ne jemi gati! E ardhmja është sot!

Frost & Fire Consulting Koha për të vjelë frytet e punës duket se ka ardhur për Frost & Fire Consulting, firma ligjore dhe financiare që operon prej pesë vitesh në Shqipëri. Firma e drejtuar nga Partner Administratori, z. Rezart Spahija, është vendosur në qendër të vëmendjes së klientëve të tyre, për precizionin ligjor dhe shpejtësinë me të cilën adresojnë të gjitha nevojat e tyre. "Juristët janë shumë profesionalë. Cilësia e punës është e shkëlqyer dhe e përfunduar brenda afateve të dhëna. Së fundmi, por jo më pak e rëndësishme, partnerët janë shumë proaktivë kur adresojnë çështjet e hapura", - shprehet një nga klientët e Frost & Fire. Shumë nga këta klientë, të kënaqur nga bashkëpunimi i suksesshëm me Frost & Fire, kanë ndjerë nevojën të vlerësojnë nëpërmjet komenteve ndjesitë pozitive dhe përfitimet nga puna me firmën juridike që drejtohet nga dy avokatë të arsimuar dhe të licensuar në Amerikë, z. Rezart Spahija dhe z. Reshard Kelliçi. Një nga klientët e tyre nga industria bankare komentoi se "Frost & Fire është shumë tërheqëse dhe e vlefshme për shkak të analizës së plotë dhe të vlefshme, si rrjedhojë e një analize të thelluar të çdo elementi që përfshihet në çështje. Shërbimi i tyre është i shpejtë dhe çdo dokument i prodhuar është i standardeve ndërkombëtare. "Një klient tjetër, i po të njëjtës industri mendoj se "profesionalizmi, mendjemprehtësia ligjore e firmës, përpikmëria dhe njohja e plotë e kornizës ligjore të Shqipërisë dhe klimës së biznesit në

vend, janë demonstruar qartë në raportet, analizat dhe projektligjet që ata kanë propozuar, të cilat kanë qenë të gjitha me një cilësi të jashtëzakonshme". Klientët e industrisë financiare dhe zhvillimit të projekteve menduan se "Frost & Fire Consulting ofron mbështetje profesionale cilësore, për të ndihmuar klientët e tyre të arrijnë objektivat duke luajtur rolet e nevojshme si këshilltar, avokat, negociator dhe zgjidhës të problemeve. "Ata besojnë se kjo firmë "shquhet për sofistikim, ekspertizë, integritet dhe vlerë" dhe ata vlerësojnë shumë faktin që Frost & Fire "është e vetmja firmë ligjore në Shqipëri, ku dy prej anëtarëve të saj janë avokatë të kualifikuar në SH.B.A., me përvojë të gjerë në disa prej firmave më të mira globale në fushën e korporatave, sigurimeve, energjisë dhe infrastrukturës". Gjithashtu, klientët mendojnë se avokatët e firmës "përqendrohen në elementë thelbësorë që janë të rëndësishëm nga këndvështrimi i biznesit, për të anashkaluar vështirësitë dhe konfliktet dhe për të përfunduar transakcionin në një mënyrë që mbron jo vetëm interesat tona, por që krijon gjithashtu themelet për një bashkëpunim të shëndetshëm me këdo që po negociojmë". Siç shprehet thjesht një prej klientëve "ata janë pa dyshim firma më e mirë juridike në vend për punë të korporatave dhe çështjeve financiare". Frost & Fire demonstroi vlerësim për klientët e saj, duke vazhduar t'u ofrojë atyre një paketë me vlerë të madhe përmes produkteve të tyre të standardeve ndërkombëtare, këshillave ligjore të sakta dhe praktike, integritetit të pasqorë dhe dedikim të pakrahasueshëm për interesat e klientëve të tyre.

ETHICS in BUSINESS

A MARATHON DEBATE

The Labor and Ethics Committee of AmCham Albania organized a conference centered on ethics in the business community in Albania. Olindo Shehu, a keynote speaker at the event, brought his personal and professional perspective on the topic.

Olindo Shehu, a keynote speaker at the event, brought his personal and professional perspective on the topic.

Olindo Shehu

Partner | Tax & Legal | Deloitte Albania & Kosovo

WHAT'S THE STORY?

Ethics has been an ever-evolving subject in our society from the beginning of time. I will not reference any specific milestones to further elaborate on that, but what I find striking is how the fundamentals of ethics in any discipline of life remain the same regardless of what words we use to dress them up: autonomy, beneficence, justice and fidelity. Every individual is free to decide how they want to live their lives, provided they do no harm to others, they promote the health and well-being of others, and they are fair in how they interact with others.

GROUND-UP ETHICS

Organizations invest vast amounts of resources to establish and maintain detailed codes of ethics that aim to cover all possible grounds they operate on and beyond, because ethics extends far beyond the confines of a business. Ethics reflects the values and, to some extent, the society in which a given business or profession is positioned. It would be no good thinking that by drafting intricate codes of ethics one would be able to mold highly ethical individuals no matter what. Developing a culture within an organization based on solid ethical grounds is an ongoing process that does not begin the first day an employee starts working. I am a firm believer that ethics is deeply grounded in a person's family, then strongly supplemented by education - from day care all the way to university - and finally,

further nurtured in the work environment. As such, the three main pillars that I see playing a crucial role in someone's ethics principles are: family, society and its education system, and the work environment.

TRICKLE-DOWN ETHICS

In a healthy society, public and private organizations play a key role in ensuring the smooth progress of any individual on their ethics journey. Unfortunately, in Albania, this is not always the case. Some businesses operate like isolated islands in a sea of mixed ethical standards. Therefore, the responsibility of conveying clear and consistent ethical messages to the workforce becomes enormous. Making the right choice when hiring individuals is without doubt important. However, leading by example, regardless of the surroundings, is what ultimately keeps ethicality in check amongst professionals. As a leader in one of the most prominent professional services firm in the world and in Albania, I live with the responsibility of leading by example every day. This responsibility is not only towards my team of colleagues, but also towards new graduates, society, friends, many of whom, through no fault of their own, are ethically misaligned.

WHAT'S NEW?

Theoretically speaking, I don't think anything has changed in the ethics realm. It has been, it is, and it will remain a highly subjective matter of discussion, despite

efforts to make it otherwise. From the perspective of a business leader in Albania, I believe changes ought to be made from the ground up. No one comes into this world unethical. They may become one growing up conditioned by varying circumstances. I will not comment on how families are raising their children in Albania because that is something I do not know. What I do know is that no parent wishes for their child to become unethical, even if they are so themselves. Yet, families do not operate isolated from society when raising their children and in that respect, the Albanian education system and society as a whole have very little to offer in terms of creating and inspiring ethical individuals. Ethics must be firmly embedded into the curriculum as early as kindergarten, and all the way up to university. School years are vital in helping lay the ethical foundations of any individual. Without these foundations, it is absurd to expect anyone to practice being ethical later in life. Furthermore, parents, teachers, politicians and business leaders should invest physical time building trust with their respective groups of interest. That means sharing success and the burden of mistakes, which are inevitable, without pointing fingers at or scapegoating anyone. Every successful individual knows that their achievement depends on a community of people working together. Just like success doesn't depend on a single individual, failure is a process that should be dealt with as a team.

ETIKA në BIZNES

NJË DEBAT MARATONË

Në konferencën e organizuar nga Komiteti i Punës dhe Etikës i Dhomës Amerikane të Tregtisë në Shqipëri, të përqëndruar rreth çështjeve të ndryshme etike me të cilat përballet komuniteti i biznesit në vend, Olindo Shehu, një prej pjesëmarrësve në panel, ofroi perspektivën e tij personale dhe profesionale mbi temën e etikës në biznes.

Olindo Shehu

Partner për taksat dhe Çështjet Ligjore
| Deloitte Albania & Kosovo

PAK HISTORI

Etika ka qenë një subjekt në zhvillim të vazhdueshëm që me fillimet e shoqërisë njerëzore. Nuk dua të ndalem dhe t'i referohem momenteve specifike të zhvillimit të kësaj fushe, por është shumë domethënës fakti se si bazat e etikës në çdo fushë të jetës mbeten të njëjta pavarësisht fjalëve që mund të përdorim për t'i përshkruar ato: autonomia, bamirësia, drejtësia dhe besnikëria. Çdo individ është i lirë të vendosë se si do të donte ta jetonte jetën e tij për sa kohë nuk dëmton jetën e të tjerëve, ndihmon në shëndetin dhe mirëqenien e tyre dhe është i ndershëm në mënyrën e sjelljes me ta.

THEMELET E ETIKËS

Organizatrat investojnë sasi të mëdha burimesh për të pasur kode etike të detajuara, që janë të domosdoshme për të mbuluar të gjitha fushat ku ato veprojnë dhe jo vetëm. Etika shkon edhe më tej se kufijtë e një biznesi. Ajo reflekton vlerat dhe deri në një farë mase edhe shoqërinë në të cilën një biznes ose profesion funksionon. Të shkruarit e kodeve etike të ndërlikuara jo domosdoshërisht formojnë individë me etikë të lartë. Zhvillimi i një kulture të mbështetur në themele të forta etike brenda një organizate është një proces i vazhdueshëm që nuk fillon që në ditën e parë të punës së një punonjësi. Unë besoj fort se etika është e rrënjësuar thellë në familjen e secilit prej nesh; më

vonë plotësohet me arsimimin që ne marrim nga çerdhja e deri në universitet, dhe ushqehet më tej në mjedisin e punës. Si rezultat, tre janë shtyllat kryesore që mbështesin formimin e parimeve etike të një personi: familja, shoqëria me sistemin e saj arsimor, dhe mjedisi i punës.

SHEMBULLI I SJELLJES ETIKE

Në një shoqëri të shëndetshme, organizatat shtetërore dhe private luajnë rol kyç në sigurimin e progresit të çdo individi në rrugëtimin e etikës. Për fat të keq, kjo nuk ndodh në mënyrë uniforme në Shqipëri. Disa shoqëri funksionojnë si ishuj të izoluar në një det me standarde të përziera etike. Si rezultat, përgjegjësia për të përçuar tek punonjësit mesazhe etike të qarta dhe të vazhdueshme është shumë e madhe. Pa diskutim, një rëndësi të veçantë luan edhe procesi i përzgjedhjes së kandidatëve të duhur për pozicione të ndryshme pune. Megjithatë, ajo që vërtet e bën dallimin në Shqipëri është vendosja e shembullit të sjelljes etike gjatë të gjithë kohës, pavarësisht rrethanave. Si drejtues i një prej firmave më të njohura në botë dhe në Shqipëri, unë jetoj çdo ditë me përgjegjësinë e të drejtuarit me shembullin tim personal. Kjo përgjegjësi nuk është vetëm ndaj kolegëve të mi, por edhe ndaj të sapo-diplomuarve, shoqërisë, miqve, shumë nga të cilët, jo për faj të tyre, nuk kanë sjelljen etike të duhur.

TË REJAT E FUNDIT

Në aspektin teorik, nuk mendoj se ka pasur ndryshime thelbësore në fushën e etikës. Ka qenë, është dhe do të mbetet një temë relativisht subjektive, përtej përpjekjeve për ta ndryshuar disi. Nga këndvështrimi im si një drejtues biznesi në Shqipëri, mendoj se duhet të ndërmerren disa ndryshime rrënjësore. Askush nuk lind me sjellje jo etike. Këto sjellje formohen me kalimin e kohës të ndikuara nga rrethanat të ndryshme. Nuk dua të bëj komente mbi mënyrën se si familjet po i rrisin fëmijët në Shqipëri, pasi nuk kam si ta di me siguri. Ajo që di mirë është se asnjë prind nuk do të donte që fëmija i tij të mos kishte sjellje etike, edhe pse ai vetë nuk mund t'i ketë këto sjellje. Pavarësisht kësaj, familjet nuk veprojnë të izoluar nga shoqëria kur rrisin fëmijët. Në këto kushte, shoqëria shqiptare dhe sistemi arsimor në Shqipëri nuk kanë shumë për të ofruar në lidhje me krijimin dhe inkurajimin e individëve me sjellje etike. Etika duhet të rrënjësohet fort në kurrikula që nga kopshti e deri në universitete. Vitet e shkollës janë jetësorë në formimin e themeleve të etikës për çdo individ. Pa këto themele do të ishte absurde të prisje nga çdo njeri të sillej në mënyrë etike në jetë. Gjithashtu, prindërit, mësuesit, politikanët dhe drejtuesit e bizneseve duhet të investojnë kohë fizike për të krijuar besimin me grupet e tyre të interesit. Kjo nënkupton të ndash edhe sukseset, edhe gabimet, të cilat janë të pashmangshme. Çdo person i suksesshëm e di mirë se suksesi varet nga një komunitet njerëzish që punojnë së bashku. Ashtu si suksesi nuk varet nga një person i suksesshëm, edhe dështimi është një proces që duhet menaxhuar në grup.

WELCOME

new members

Celular.al

SHORT BUSINESS PROFILE

Liam Ltd. was founded on April 18, 2017. The company activity is based on import-export, trade and services for telephone accessories and other electronic equipment; installation, maintenance, retail and wholesale of electronic devices, telephone sets, computers, etc. Liam Ltd. is the Agent of EasyPay for the provision of services including invoice payments, sales of EasyPay affiliate goods & services, electronic recharge, etc.

Liam Ltd.
 Representative: Ferdinand Kafeja, Administrator
 Address: Njësia Bashkiake Nr. 7, Rruga Konferenca e Pezës, Pall. 160/1/2, Nr. pasurie 5/233N-2, Z. Kadastrale 8220, Tiranë
 Contacts: +355 (0) 672040666, liamshpk@gmail.com
 Activity: Import-Export. Trade and Service for Electronic Equipment.

www.celular.al

SHORT BUSINESS PROFILE

Founded in 1992, **LUFRA** has continued to expand both geographically and also on the variety of products offered in the market. 2013 marked the start of the TetraTop collaboration for the provision of the fresh dairy products through the ESL (Extended Shelf Life) system. Certainly, furthermore the factory has expanded by doubling its capacity and the laboratory for the milk analysis was fully modernized.

LUFRA
 Representative: Franc Nreka, COO
 Address: Lushnje-Fier, Km. 7, Tiranë
 Contacts: +355 (0) 689022120
 franc.ndreka@lufra.al
 Activity: Dairy. Production and Distribution of Milk Products.

www.lufra.al

SHORT BUSINESS PROFILE

Advertising and communication agency offering 360° integrated communication solutions covering everything ranging from strategic consulting and creative services, design and execution of awareness/ communication campaigns, graphic design, Brand identity development and positioning, Event management, PR services, Media planning and Media buying, Web design & Development and Digital management, Digital marketing and more. Strong practice in working with public sector institutions, NGOs and private sector companies. Fully committed to quality and innovation capable of inventing, planning, building and exceeding customers and partners' expectations.

PIK Sh.p.k.
 Representative: Alban Fejzaj, CEO
 Address: Rr. Pjetër Bogdani, Nr. 37, Tiranë
 Contacts: +355 (0) 697053455
 a.fejzaj@pik.al
 Activity: Advertising and Marketing Communications, Brand Development and Graphic Design; Digital Services, Web Design, Social Media Management. Event & Promotional activities Concept and Implementation.

www.pik.al

MEET THE PATRONS

of **AMCHAM ALBANIA**

“

Patron is the highest-status category for member businesses of the American Chamber of Commerce in Albania

InfoSoft Systems

... stronger together ...

“

InfoSoft Systems, specialized in system integration, provides technological consultation, implementation and support services to small, medium and large size organizations. Successful and challenging in the region, a recognized leader in Albania, with more than 28 years of experience, InfoSoft Systems continues to collaborate with clients, helping them expand and grow their businesses.

”

Adress: Rr. Murat Toptani, Gjergji Center, Tiranë, ALBANIA
 E-mail: infosoft@infosoftgroup.com.al
 Web: www.infosoftsystems.al

Baker Hughes

We take energy forward—making it safer, cleaner, and more efficient for people and the planet

Unique problems
need unique solutions.

Deloitte.

What will be more important in the future, the right skill set or mindset?

ey.com/betterworkingworld #BetterQuestions
EY | Audit | Tax | Transactions | Advisory

EY
Building a better
working world

■ ■ ■
The better the question. The better the answer. The better the world works.

© 2015 EYGM Limited. All Rights Reserved.

one vision.

Holly & Endi Auditing

Address: Blv. "At Gjergj Fishta", Pall.E88, Nr.12, KP.1001, Tirana, Albania.
 Tel.fax. +355 42 270905, email: hollyendiauditing@gmail.com

Leading distributor of ingredients and additives for the building materials industry in Albania and Kosovo

connecting industries

Providing top quality products, customer service, and technical support

www.berdicacement.al

Dimapak is providing innovative and sustainable end of line packaging solutions for industry, including packaging machineries and consumables.

Under the motto **GO GREEN** our goal set is to provide environmental friendly products and less polluting solutions, to contribute to the creation of a cleaner and more sustainable world for us and future generations.

Packaging films we offer are also from renewable sources bringing **less weight of plastic** in the environment and **cost reduction** for our customers.

T: +355 4 240 6764
 F: +355 4 240 6766
 W: www.dimapak.com
 Autostrada Tiranë-Durrës, Km 8, Nr 82,
 Kashar, Tiranë, Albania

SALILLARI COMPANY PROFILE

SALILLARI LTD our company is involved in construction activities of both industrial and civil projects and those of infrastructure, from roads and highways to industrial complexes and housing. With the new changes happening around us and such development infrastructure projects in our country we have to grow leaner, more competitive and efficient.

THE MAIN CONSTRUCTION ACTIVITIES OF THE COMPANIES ARE:

01

Transport infrastructure works.
(highways, roads & bridges)

02

Site oil drilling construction,
seaport and runway airport works.

03

Other Civil engineering works

04

Industrial & building works.

05

Irrigation & environment protection projects.

06

The production of construction materials.
(such as aggregates, concrete, asphalt, etc)
through its own construction sites, quarries,
concrete mixer and asphalt plants;

07

Pipe and pipe water supply works.

08

Design of civil and industrial works etc.

Rruga e Vjetër Vorë - Marikaj,
Km 1, Shqipëri.

Tel: +355 47 644 047

info@salillari.al
www.salillari.al

Renault KOLEOS

1 Ri

Duke filluar nga
23.490€

Tendence 3A

☎ 04 580 0900

✉ sales@tendence3a.com

📷 tendence3a

📘 Tendence 3A

Rruga "29 Nëntori",
Përballa ish doganës,
Tirana - Albania.

ELEGANT VILLAS IN THE ASTONISHING ALBANIAN RIVIERA

• SMART INVESTMENT
• PROPERTY FINANCING

Villas for Sale

Palasa - Albania
www.greencoast.al
sales@greencoast.al
+355 698014999

Wishes

the american community and all its members:

Happy
*Thanks
Giving*

Kape shtëpinë me 1%

KREDIA JUAJ PËR BLERJE SHËTËPIE

1. Normë Interesi tepër konkurruese në EURO:
 - 1% fiks për një vit dhe më pas Euribor 12M+3.80%, min 3.80%,
 - 2% fiks për dy vjet dhe më pas Euribor 12M+3.80%, min 3.80%
2. Afati i ripagimit deri në 30 vite
3. Procedurë e shpejtë aprovimi dhe asistencë profesionale

Ofertë e limituar në kohë. Aplikohen kushte të përcaktuara.
Drejtohuni në një nga degët tona dhe stafi ynë do të jetë i lumtur t'ju ndihmojë.

info: www.abi.al

abi
AMERICAN BANK
OF INVESTMENTS

investo në optimizëm